

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

MONITORING RADA VIJEĆA MINISTARA BIH

ZA PERIOD 01.01 – 31.12. 2011. GODINE

SADRŽAJ

2.	Uvod	3
3.	Sažetak	4
3.	Aktuelni politički kontekst u Bosni i Hercegovini	6
4.	Stvaranje preduslova za efikasan rad (ključni elementi)	8
5.	Osnovne informacije o radu Vijeća ministara (godišnja aktivnost)	12
5.1.	Obim, trajanje i sadržaj održanih sjednica Vijeća ministara BiH	12
6.	Informacije o radu Vijeća ministara po pitanju realizacije zakonodavnih aktivnosti	19
6.1.	Parlamentarni status zakona koji su utvrđeni na Vijeću ministara BiH	22
7.	Broj realizovanih akata po ministerstvima i onih koji su u vezi sa najznačajnijim problemima građana	28
8.	Životni standard u BiH	32
9.	Poređenje sa zemljama susjedstva	39
DODATAK 1 – Tabelarni pregled zakona koje je Vijeće ministara BiH uputilo u parlamentarnu proceduru tokom 2011. Godine		43
DODATAK 2 – Pregled članova novog saziva Vijeća ministara BiH		47

2. UVOD

Izvještaj o monitoringu rada Vijeća ministara BiH, daje pregled i rezultate rada ove institucije, za period 01.01.-31.12.2011. godine. Tačnije izvještaj pruža sažete informacije o održanim zasjedanjima, broju realizovanih akata, prisustva ministara sjednicama, isl. Iako se u 2011. godini očekivala smjena desetog saziva Vijeća ministara BiH, a na osnovu rezultata Opštih izbora održanih u oktobru mjesecu 2010. godine, u analiziranom periodu nije došlo do smjene tako da govorimo o aktivnostima Vijeća ministara koje je djelovalo u privremenom kapacitetu – tehničkom mandatu.

Za razliku od izvještaja iz prethodnih godina, u 2011. godini nismo u mogućnosti uporediti aktivnosti Vijeća ministara BiH sa zacrtanim planom, jer ova institucija nije usvajala program rada za 2011. godinu. Takođe, praksa CCI je bila da pružimo osrvt na kvalitet godišnjih programa rada i budžeta, ali osim što Vijeće ministara nije imalo pomenuti program, Bosna i Hercegovina je čitavu 2011. godinu bila i bez budžeta.

Jedno od poglavlja će nas upoznati koliko su realizovane mjere na održanim sjednicama Vijeća ministara BiH u vezi sa najznačajnijim problemima i potrebama građana, misleći na nezaposlenost, korupciju, zdravstvenu i socijalnu zaštitu i dr.

Uporedili smo i ostvarene rezultate sa onima koje su Centri civilnih inicijativa bilježili tokom monitoringa rada Vijeća ministara BiH u prethodnim godinama. Na kraju, kroz segment broja održanih zasjedanja, te donesenih zakonodavnih akata tokom 2011. godine uporedili smo aktivnosti Vijeća ministara sa radom Vlade Republike Hrvatske, Srbije, te Crne Gore.

Pri kreiranju izvještaja, kao parametri, uzeti su „Programi rada Vijeća ministara za 2007, 2008, 2009. i 2010 godinu“, Izvještaj o napretku BiH za 2011. godinu, „Analiza 12 građanskih problema“ sažeta u dokumentu Građanska platforma, statistički podaci Direkcije za ekonomsko planiranje, statistički podaci Agencije za statistiku BiH, zapisnike i saopštenja o radu Vlade Hrvatske, Srbije i Crne Gore, kao i zapisnike i drugi materijale sa održanih sjednica Vijeća ministara BiH, te CCI-evi izvještaje o monitoringu iz prethodnih perioda.

Ovom prilikom ističemo izrazitu profesionalnost i vrhunsku kooperativnost uposlenih u Sekretarijatu Vijeća ministara BiH na čelu sa generalnim sekretarom Zvonimirovom Kutlešom i zahvaljujemo im se na konstruktivnoj saradnji.

3. SAŽETAK

Čitavu, 2011. godinu, Vijeće ministara je funkcionalo u privremenom kapacitetu – tehničkom mandatu – uz primjetnu nazainteresovanost lidera političkih stranaka koji su imali moć da ovaj problem rješe mnogo ranije nego li je to početkom 2012. godine i učinjeno.

Po isteku 2011. godine, mogli smo konstatovati da je Bosna i Hercegovina jedina zemlja na području Evropskog kontinenta koja je funkcionala 365 dana bez usvojenog državnog budžeta. U isto vrijeme Bosna i Hercegovina je bila i bez godišnjeg programa rada državne vlade, odnosno Vijeća ministara BiH. Eksplicitno govorimo o kontinuiranom kršenju Poslovnika o radu ove institucije i odredbi kojima se zahtjeva usvajanje godišnjeg plana rada, kao i nepostupanje po Zakonu o finansiranju institucija BiH.

U periodu januar - decembar 2011. godine, Vijeće ministara je održalo 26 redovnih zasjedanja, četiri vanredne, uz nastavak jedne redovne sjednice. Sveukupno bilježimo 1092 različite mјere koje su pozitivno realizovane na održanim zasjedanjima.

Posmatrajući čitavu 2011. godinu, ministri i predsjedavajući Vijeća ministara BiH na zasjedanjima nisu proveli niti tri osmosatna radna dana. Pri tome je, bivši ministar inostranih poslova BiH prisustvovao na svega 32% održanih zasjedanja.

2011. godina je uz 2007. bila najlošija po pitanju ukupnog broja realizovanih mјera. U isto vrijeme, po informacijama koje CCI ima, mnogi izvještaji i informacije, kao i podzakonski i zakonski akti pripremljeni su u ministarstvima, ali nije bilo političke volje ministara da se o istima raspravlja na Vijeću ministara BiH, sve dok je ova institucija djelovala u privremenom kapacitetu.

Za 365 dana 2011. godine, Vijeće ministara BiH je utvrdilo svega 25 različitih zakona – „neplaniranih“ s obzirom na nepostojanje programa rada. Utvrđena su 4 temeljna zakona i 21 izmjena i dopuna zakona. Mali broj utvrđenih zakona na godišnjem nivou vuče se kao trakovica 5 godina, s tim da je 2011. godina posebno poražavajuća.

Poređenja radi, za isto utrošeno vrijeme 2011. godine Vlada susjedne Crne Gore utvrdila je 6 puta više zakona od Vijeća ministara BiH (151 zakon), susjedne Srbije 8,5 puta (211 zakona), a Vlada Hrvatske preko 10 puta više (257 zakona).

Tokom mjeseci februar, maj, jun, oktobar i novembar u 2011. godini Vijeće ministara BiH nije utvrdilo niti jedan zakon na održanim sjednicama. U Bosni i Hercegovini imamo 5 mjeseci tokom protekle godine kada nije utvrđen niti jedan zakon, dok takav slučaj nije zabilježen niti u jednom mjesecu u pomenutim Crnoj Gori, Srbiji i Hrvatskoj, a provjereno niti u Sloveniji.

A u zbiru, nakon punih 5 godina mandata, Vijeće ministara je utvrdilo svega 219 različitih zakona (manje nego Hrvatska za godinu dana), dok je samo u planovima rada ove institucije tokom period 2006 – 2010. godina ostalo 225 nerealizovanih.

Vratimo se na poražavajuće izdanje državne vlasti u BiH u 2011. godini i konstatujmo kako po isteku godine čak tri ministarstva (Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, te Ministarstvo odbrane) nisu realizovala niti jedna zakon. Najviše posla po ovom pitanju obavilo je Ministarstvo pravde BiH. Ali, od 8 zakona koje je Vijeće ministara utvrdilo na prijedlog Ministarstva

pravde BiH, samo je „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine“ usvojen u PS BiH, dok je čak 5 odbijenih u parlamentu.

Kada govorimo o parlamentarnom statusu zakona u 2011. godini na samom početku moramo naznačiti kako ovaj proces počinje tek od 09. juna kada je završeno konstituisanje oba Doma. U sedam mjeseca svog djelovanja, tj. zaključno sa 31.12.2011. godine, Parlament BiH je, izjašnjavajući se o zakonima koje je u 2011. godini u proceduru uputilo Vijeće ministara BiH, tri puta više zakona odbio (9), nego usvojio (3)!

Osam od 9 odbijenih zakona pali su korištenjem instituta entitetskog glasanja poslanika iz Republike Srpske. Samo „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu (sustavu) BiH“, nije oboren entitetskim glasanjem, odnosno isti nije zadobio povjerenje većine. Dešavanja po ovom pitanju u 2011. godini nisu nikakva novina, a prosta računica govori da je oko 80% zakona koji su pali u PS BiH u periodu 2006 – 2011. godina oboreni negativnim entitetskim glasanjem poslanika iz RS.

PS BiH je ukupno za 5 godina usvojila samo 132 zakona Vijeća ministara BiH, uz napomenu da ovim rezultatom nije ostvaren niti kvantitativni plan Parlamentarne skupštine BiH za 2007 godinu. Tada je PS BiH planirala usvojiti 135 zakona, a Vijeće ministara utvrditi 112.

Iz godine u godinu smo bilježili sve manje i manje mjera koje su značajno i dugoročnije mogle uticati na rješenje nekih od najprioritetnijih problema bh. građana, kao što su nezaposlenost, visok stepen siromaštva, neuređena i neujednačena socijalna politika, visok nivou korupcije, manjak stranih investicija, spor put BiH ka evropskim i NATO integracijama, kao i nedovoljno dobar položaj mladih ljudi u BiH. Najmanje takvih mjera bilo je u 2011. godini, a kada smo ih mogli prepoznati tek 10 ili 0,9% u odnosu na ukupno 1092 realizovane mjere (Zakon o carinskoj tarifi BiH, Zakon o sistemu državne pomoći u BiH, Odluka o osnivanju Foruma za razvoj i promociju poduzetništva u Bosni i Hercegovini, itd).

Za sve ono što je uradilo Vijeće ministara u periodu 2007 – 2011. Godina, i mnogo više onoga što je moglo, a nije uradilo, članovima ove institucije od strane građana BiH isplaćeno je oko 2.900.000 KM (samo na neto plate, regrese, odvojeni život i topli obrok), a pri tome su bezprijekorno upražnjavalii druge benefite funkcionerskih pozicija, u smislu mnogobrojnih putovanja i naplata dnevница, korištenja službenih vozila, telefona, prezentacija na račun građana, itd.

Na kraju dodajmo, Bosna i Hercegovina je konačno nakon 480 dana od održavanja posljednjih opštih izbora dobila novo Vijeće ministara BiH. Jedenaesti saziv Vijeća ministara BiH potvrđen je 10.02.2012. godine. Dodajmo i to da je sada već bivše Vijeće ministara nakon godinu dana rada bez usvojenog plana u 2011. godini, prvi put nakon 5 godine kreiralo na vrijeme Program rada ove institucije za 2012. godinu. Paradoksalno zvuči da su oni koji su radili godinu dana bez plana, prvi put na vrijeme pripremili godišnji plan rada, ustvari, svojim naslednicima u ministarskim foteljama Vijeća ministara.

4. AKTUELNI POLITIČKI KONTEKST U BOSNI I HERCEGOVINI

Problem nefunkcionalnosti stranaka koje se udruže na državnoj vlasti, tj. vladajuće koalicije koja se po običaju pocjepa po entitetskim linijama i to u momentima kada bi trebala biti najsloženija i povući BiH ka boljitu i evroatlanskim integracijama, u principu se vuče kao trakovica dugi niz godina. Mnogi analitičari ovaj problem su isticali za glavnu kočnicu u radu saziva Vijeća ministara iz perioda 2006 – 2011. godine, a isti je u mnogo čemu bio prisutan i tokom perioda 2002 – 2006. godine. Sve ovo je opomena sa novi, jedanesti, saziv Vijeća ministara BiH, a kojem je već krajnje neodgovorno oduzeta jedna mandatna godina – protekla 2011 godina.

U posljednjem kvartalu 2011. godine, kada je na osnovu izbornih rezultata iz oktobra 2010. godine, u punom kapacitetu trebalo funkcionsati novo Vijeće ministara BiH, u Bosni i Hercegovini je napravljen korak naprijed u smislu da su se lideri šest vladajućih stranaka na nivou BiH konačno dogovorili kako podjeliti pozicije u novom sazivu Vijeću ministara BiH.

Žalosno, ali i očekivano, dogovor lidera vladajuće šestorke nije utemeljen na zajedničkoj viziji, zajedničkim strategijama, odnosno programima koji bi izveli veliki broj građana BiH iz sive zone ekstremnog siromaštva i nezaposlenosti. Naprotiv, dogovor je isključivo baziran na raspodjeli vlasti po stranačkom, nacionalnom i regionalnom ključu. Regionalno u smislu koliko je ministara iz Republike Srpske, a koliko iz Federacije BiH, dok se u isto vrijeme pratilo šta su u prethodnim mandatima po nacionalnosti bili ministri i predsjedavajući, a kako bi se što više poštivala magična „nacionalna rotacija“. Za pregovaračkim stolom nisu se našli kriteriji u smislu vokacije novih članova Vijeća ministara, kompetencija i ostvarenih rezultata tokom prethodnih mandata, odgovornosti u dosadašnjem radu, viziji da se riješe gorući problemi građana BiH, programu da se odgovori na zastrašujuće poruke i kritike Evropske zajednice u posljednjem izvještaju o napretku BiH ka EU integracijama, itd.

Napomenimo, neposredno prije uspostavljenog političkog dogovora na nivou BiH, od strane EU prezentovan je Izvještaj o napretku BiH za 2011. godinu. Vrlo jednostavno, u tom izvještaju možemo prepoznati da EU ohrabruje BiH da konačno krene snažnije putem evro-atlanskih integracija, da oformi novo Vijeće ministara BiH, usvoji Budžet i mnogobrojne zakone, ali isto tako možemo prepoznati da Evropska unija Bosnu i Hercegovinu vidi kao zemlju čiji su građani predugo taoci suprostavljenih politika lidera najuticajnijih političkih stranaka. Lidera, koji godinama upravljaju institucijama i državom koja po stavu većeg dijela međunarodne zajednice ima vrlo nefunkcionalan ustav, državom bez državne imovine, u kojoj vlada izražena korupcija, finansijski krajnje zavisnom od MMF-a, sa najvećom stopom nezaposlenosti u regionu, nefunkcionalnim javnim preduzećima i lošom privatizacijom istih. I državom u kojoj se masovno krše ljudska prava njenih građana. Na kraju i evropskom državom koja je uz Kosovo i najzaostaliju na putu evroatlanskih integracija.

Dragocjeno vrijeme u protekle 3 godine je otislo u nepovrat, a Bosna i Hercegovina je uglavnom taj period finansijski „preživjela“ i to prvenstveno putem kreditnog zaduzivanja od strane MMF-a i Svjetske banke. Međutim taj period je trebao biti prilika da se preuzetim sredstvima pokrenu određene reforme, a mi smo na sceni imali zaduzivanje od skoro milijardu KM (samo od MMF-a preko 700 miliona KM) i rezultat u vidu pada privredne aktivnosti i životnog standarda građana. Građani su čitavo vrijeme obmanjivani, u smislu da BiH kupuje „jeftine kreditne novce“, a sada je već jasno da je vlast samo vrijeme kupovala i krpila rupe u budžetima. U svakom slučaju, početkom 2011. godine se

govorilo i periodu kada možemo očekivati izlazak iz krize, ekonomskom napretku, a danas, početkom 2012. godine možemo upozoriti na socijalno tešku godinu, godini u kojoj ćemo umjesto o privredi uglavnom govoriti o načinima vraćana rata kredita koji su nemilosrdno došli na naplatu. Ipak, činjenica je da BiH i njeni entiteti, nategnuto, ali mogu u 2012. godini servisirati svoje međunarodne obaveze, ali je isto tako i poznato da će 2013. godina, kada na vraćanje dolazi najveći dio rata MMF-ovog kredita, biti poprilično težak zalogaj za zemlju ovako slabe ekonomске snage.

Konačno, tokom kreiranja ovog izvještaja, Bosna i Hercegovina je 480 dana nakon održavanja posljednjih opštih izbora dobila novo Vijeće ministara BiH. Jedenaesti saziv Vijeća ministara BiH potvrđen je 10.02.2012. godine. Na samom početku novog mandata, s pravom možemo zamjeriti Vijeću ministara što se već krši jedan zakon - Zakon o ravnopravnosti polova u BiH, pa ponovo imamo situaciju da u sastavu ove institucije nema mjesta niti za jednu ženu. Novi predsjedavajući Vijeća ministara BiH je gospodin Vjekoslav Bevanda, a kompletan sastav predstavljen je u Dodatku broj 2.

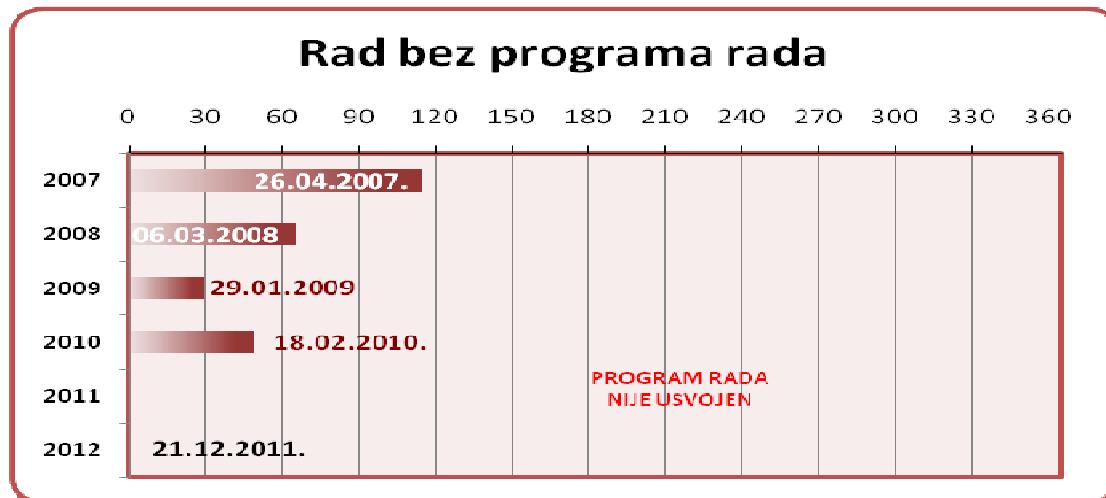
5. STVARANJE PREDUSLOVA ZA EFIKASAN RAD U 2011.g. (KLJUČNI DOKUMENTI)

U posljednjem izvještaju o napretku BiH ka EU integracijama, za 2011. godinu, iznesena je jedna generalna konstatacija koja vrlo dobro oslikava djelovanje Vijeća ministara BiH u protekloj godini. Naime, rečeno je da Bosni i Hercegovini nedostaje zajednička vizija političkih predstavnika o generalnom pravcu i budućnosti zemlje i njenog institucionalnog establišmenta.

Da postoji jedinstvena vizija, imali bi i zajednički program djelovanja stranaka koje čine većinu na državnom nivou, a na osnovu tih dokumenata sigurno ne bio problem ni kreirati godišnji plan rada Vijeća ministara BiH, kao i budžet Bosne i Hercegovine za 2011. i 2012. godinu.

Po isteku 2011. godine, možemo konstatovati da je Bosna i Hercegovina jedina zemlja na području Evropskog kontinenta koja je funkcionalala 365 dana bez usvojenog državnog budžeta. U isto vrijeme Bosna i Hercegovina je bila i bez godišnjeg programa rada državne vlade, odnosno Vijeća ministara BiH. Eksplicitno govorimo o kontinuiranom kršenju Poslovnika o radu ove institucije i odredbi kojima se zahtjeva usvajanje godišnjeg plana rada¹, kao i nepostupanje po Zakonu o finansiranju institucija BiH.

Peta mandatna godina, u kojoj je Vijeće ministara BiH djelovalo bez godišnjeg programa rada, ustvari je samo kruna konstantnog djelovanja ove institucije bez jasnih stratešnih pravaca, bez bilo kakve vizije i prioriteta.

Kako bi u budućnosti izbjegli ovakve situacije, Centri civilnih incijativa su još polovinom 2011. godine ponudili rješenje, u smislu izmjena i dopuna² Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH, ali reakcija iz

¹ Programiranje rada Vijeća ministara definisano je Poslovnikom o radu, gdje član 18. jasno kaže da „Vijeće ministara donosi godišnji program rada, po pravilu, do početka kalendarske godine“. Niti jedan put godišnji Program rada nije usvojen na vrijeme u proteklih 5 godina.

² Potencijalno rješenje koje bi moglo biti primjenjivo kod svih vlada u BiH (državne, entitetskih, kantonalnih) može biti u izmjenama Poslovnika u smislu uvođenja sankcija za odgovorna lica, te, definisanje posebnih pravila za postizborne situacije. Recimo obaveze vlade u tehničkom mandatu da pripremi i usvoji do početka godine dokument - „privremeni, kvartalni plana rada“^{2a}. U tom dokumentu bi se nalazile mjere planirane za prvi kvartal, i duže po potrebi - do konstituisanja novih vlasti, a iste bi

ove institucije po tom pitanju nije bilo.

Ipak, napomenimo i to da je Vijeće ministara nakon godinu dana rada bez usvojenog plana, prvi put nakon 5 godine kreiralo na vrijeme Program rada ove institucije za 2012. godinu. Paradoksalno zvuči da su oni koji su radili godinu dana bez plana, prvi put na vrijeme pripremili godišnji plan rada svojim naslednicima u ministarskim foteljama Vijeća ministara. Za očekivati je da će kada profunkcioniše novi saziv Vijeća ministara BiH, dođe i do izmjena i dopuna Programa rada Vijeća ministara BiH za 2012. godinu.

U isto vrijeme, 2011. godina je protekla i bez usvojenog državnog, godišnjeg, Budžeta. Bosna i Hercegovine, sve institucije koje se finansiraju iz državne kase, funkcionalne su po osnovu kvartalnih Odluka o privremenom finansiranju. Podsjetimo, prva „Odluka o privremenom finansiranju za period janura – mart 2011. godine“ donesena je 28.12.2010. godine i proicirala je jednu četvrtinu od usvojenog budžeta za 2010. godinu i to za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine u iznosu do 257.000.000,00KM, a za servisiranje međunarodnih obaveza do 85.413.750,00KM. Suma pomenutih cifara, 342.413.750 KM, je prevazilazila jednu četvrtinu budžeta za 2010. godinu koji je iznosio 1.365.889.000 KM. Ipak, po podacima Ministarstva finansija i trezora, sume za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine i za servisiranje međunarodnih obaveza su u prvoj „Odluci o privremenom finansiranju“ proicirane u maksimalističkom obliku sa odrednicom „do“, da bi se po isteku tog kvartala pokazalo kako je ukupno potrošeno 341.472.250,00, koliko iznosi stvarna četvrtina Budžeta za 2010. godinu.

Druga donesena je „Odluka o privremenom finansiranju za period mart – jun 2011. godine“, takođe u iznosu od 341.472.250,00 maraka koju je usvojilo Vijeće ministara BiH na 147. sjednici na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH. Dana 25.06.2011. godine na 154. redovnoj sjednici donesena je nova Odluka o privremenom finansiranju, ovaj put za period juli - septembar 2011. godine – u iznosu do 341.472.250,00 KM. Na kraju, četvrta Odluka o privremenom finansiranju za period oktobar - decembar donesena je na nastavku 163. sjednice održane 10.10.2011. godine, a istom je definisan identičan iznos kao u prethodnim odlukama.

Kao što to definiše Zakon o finansiranju institucija BiH, tokom privremenog finansiranja budžetski korisnici ne mogu započeti kapitalna ulaganja, niti bilo kakve nove ili proširene programe, te aktivnosti. Čitavu godinu je na snazi bilo zaduženje za sve budžetske korisnike da se nastavi s uštedom na svim stavkama tekućih rashoda.

Posljedice ovakve neodgovornosti najuticajnijih stranaka i njihovih lidera tek će doći na naplatu, a na žalost sve negativnosti će na svojim leđima osjetiti najprije oni građani koji su najmanje zaslužni za

---

naknadno bilo dio integralnog godišnjeg programa rada (logički razdvojenog na plan stare i plan nove vlade). Mogući model je onaj koji se sada manje više primjenjuje na donošenje Budžeta u prelaznim razdobljima. Budžet, naime, u takvim situacijama, donosi vlada u tehničkom mandatu, a nova ga, nakon stupanja na dužnost, analize i utvrđivanja svojih prioriteta i smjernica rada, revidira. Ali dok se nova vlada „ne snađe“ ne može biti vakum, Budžet mora postojati. Slično bi, dakle, mogli utvrditi kao poslovničku obavezu i za Programe rada. Da aktuelna vlada mora ispuniti obavezu kreiranja Programa rada do kraja godine (bez obzira što je godina izborna a vlada u tehničkom mandatu), za narednu godinu, i raditi po njemu, a nova će ga, kad bude konstituisana, revidirati, odnosno donijeti svoj za preostali period godine.

takvav razvoj situacije. Znamo da je preko 2.000.000 evra donatorskih sredstava koja su bila namjenjena za provođenje reforme pravde u BiH, samo za 2011. godinu, povućeno – preusmjereni u druge države, jer donatori nisu željeli ulagati u zemlju bez novoizabranog Vijeća ministara i usvajanja Budžeta. Početkom januara mjeseca 2012. godine, a sve zbog neusvajanja Budžeta za 2011 godinu, zabilježeno je i zatvaranje određenih kulturoloških institucija kao što su Umjetnička galerija BiH u Sarajevu BiH koja je jedna od sedam institucija kulture od državnog značaja, te nekih biblioteka i muzeja.

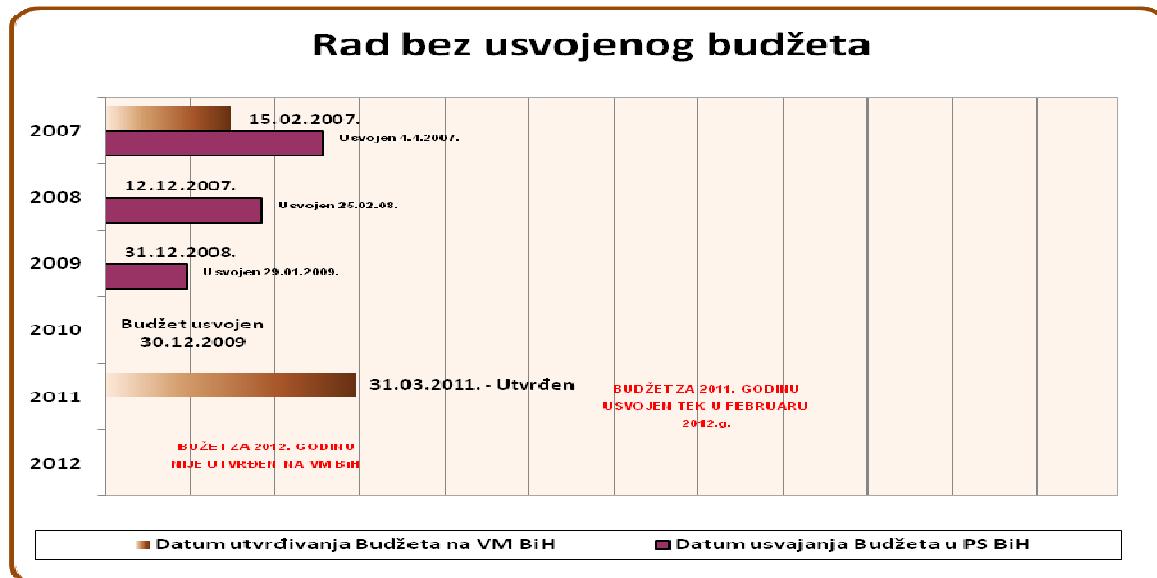
Krajem decembra mjeseca 2011. godine, problem finansiranja zajedničkih institucija za 2012. godinu nastojao se riješiti ekspresnim usvajanjem Budžeta za 2011. godinu, ponovo ne dogovorom institucija koje su najodgovornije za usvajanje budžeta (Vijeća ministara, PS BiH i Predsjedništva BiH), nego dogovorom lidera šest vladajućih stranaka na nivou BiH. To bi otvorilo zakonsku mogućnost usvajanja Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar – mart 2012. godine. U posljednjim danima 2011. godine Parlamentarna skupština je usvojila Budžet BiH za 2011. godinu, ali isti nije zaživio sve do formiranja novog Vijeća ministara BiH, u drugoj polovini februara mjeseca 2012. godine. Naime, nakon što je PS BiH usvojila Budžet (donošenjem određenih zaključaka), Predsjedništvo BiH je trebalo utvrditi tačan iznos istog, a koji bi na kraju bio objavljen u SN BiH. Međutim, Predsjedništvo BiH nije imalo kosenzus po ovom pitanju, pa Budžet nije objavljen u SN BiH, čime je bilo blokirano finansiranje institucija BiH duže od 45 dana 2012. godine.

Dodajmo i to, Nikola Špirić, tadašnji predsjedavajući Vijeća ministara BiH, a trenutno aktuelni ministar finansija BiH, je 31. decembra 2011. donio Odluku o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obveza za razdoblje januar - mart 2012. u visini jedne četvrtine sredstava usvojenog budžeta za 2011. godinu. Budžeta koji nije objavljen u SN BiH. Vijeće ministara BiH, a naročito Ministarstvo finansija, morali su znati da je bez prethodnog donošenja Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i finansiranja međunarodnih obaveza BiH za 2011. nemoguće pronaći zakonski osnov za utvrđivanje tačnog iznosa jedne četvrtine sredstava budžeta iz 2011., a samim tim je nemoguće provesti i Odluku o privremenom financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza za razdoblje januar - mart 2012. godine.

Najveći apsurd od svega je u činjenici da u trenutku pisanja ovog izvještaja, u prvoj polovini februara 2012. godine, i dalje govorimo ko je najodgovorniji što nije objavljen u Službenim novinama Budžet za 2011. godinu – prošlu godinu, a kada je već trebalo da bude usvojen ovaj za tekuću godinu. Ono što znamo sa sigurnošću, je da se kreditni rejting BiH neće popraviti u skorije vrijeme. To što su usvojeni budžet za 2011. godinu, te zakoni o državnoj pomoći i popisu stanovništva biće dovoljno tek da BiH zadrži trenutni kreditni rejting. Standard & Poor's prošle je godine snizio kreditni rejting BiH sa "B plus" na "B", a BiH je stavljena na posmatranje sa mogućnošću daljeg sniženja rejtinga. Najveći problem bilo je neformiranje Vijeća ministara i neusvajanje budžeta za prošlu godinu, a s obzirom da je ovo riješeno, kreditni rejting BiH vjerovatno će se stabilizovati na sadašnjem nivou - rejting koje uz BiH imaju i Kambodža, Gana, Honduras, isl.

Generalno, kreditni rejting opada i u zemljama Evropske unije, ali država BiH sebi, izgleda, može dozvoliti da se poigrava finansijskom stabilnošću u trenutku kada nije blizu ni kandidatskom statusu za EU.

Podsjetimo, za 5 godina mandata, Budžet zajedničkih institucija, na vrijeme i u skladu sa zakonom usvojen je u Parlamentarnoj skuštini BiH samo krajem 2009. godine, za 2010. godinu.

S obzirom da ne postoji volja da se na upite Centara civilnih incijativa dostave informacije o primanjima naših ministara i predsjedavajućeg Nikole Špirića, okvirni utrošak iz bh. Budžeta (tačnije „Odluka o privremenom finansiranju“) tokom 2011. godine, na ime mjesecnih primanja članova Vijeća ministara BiH, mogli bi izvući jedino iz ranije izračunavanog mjesecnog prosjeka po pojedincu od 4.850 KM.

Ovakvom računicom, samo na neto plate, odvojeni život, i topli obrok, Vijeće ministara BiH u tehničkom mandatu (privremenom kapacitetu) je građane koštalo u 2011. godini oko 526.300 KM.

Centri civilnih inicijativa su i tokom prethodnih godina pratili visine osnovnih primanja članova Vijeća ministara BiH, pa bi najpribližnja cifra koja je ukupno izdvojena za 5 godina mandata desetog saziva Vijeća ministara (neto plate, regresi, odvojeni život i topli obrok) bila oko 2.900.000 KM. Čitavo to vrijeme, članovi Vijeća ministara BiH su upražnjavali i druge benefite fakcionerskih pozicija, u smislu mnogobrojnih putovanja i naplata dnevница, korištenja službenih vozila, telefona, prezentacija na račun građana, itd.

5. OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VIJEĆA MINISTARA BIH U 2011. GODINI

- Obim održanih sjednica Vijeća ministara BiH (datumi održavanja, ukupno trajanje sjednica, broj planiranih i realizovanih mjera, stepen prisustva članova Vijeća ministara BiH)

U periodu januar - decembar 2011. godine, Vijeće ministara koje djeluje u privremenom kapacitetu, održalo je 26 redovnih zasjedanja, četiri vanredne, uz nastavak jedne redovne sjednice.

Br.sjednice	Tip	Datum održavanja	Ukupno trajanje	Realizovano tačaka i podtačaka	Stepen prisustva – Broj prisutnih	Broj odsutnih
140.	Nastavak	12-01-2011	00:15:00	7	70% - 7	3
141.	Redovna	12-01-2011	00:15:00	15	80% - 8	2
142.	Redovna	25-01-2011	01:30:00	39	90% - 9	1
143.	Redovna	09-02-2011	00:35:00	42	90% - 9	1
144.	Redovna	24-02-2011	01:08:00	51	90% - 9	1
145.	Redovna	10-03-2011	00:30:00	39	70% - 7	3
146.	Redovna	24-03-2011	00:45:00	42	70% - 7	3
147.	Redovna	31-03-2011	01:05:00	5	80% - 8	2
148.	Redovna	14-04-2011	01:15:00	43	70% - 7	3
149.	Redovna	27-04-2011	01:45:00	106	70% - 7	3
150.	Redovna	11-05-2011	00:45:00	32	70% - 7	3
151.	Redovna	25-05-2011	00:35:00	53	80% - 8	2
152.	Redovna	01-06-2011	00:30:00	30	80% - 8	2
153.	Redovna	14-06-2011	00:25:00	22	80% - 8	2
154.	Redovna	29-06-2011	01:15:00	52	50% - 5	5
155.	Redovna	13-07-2011	00:35:00	45	80% - 8	2
156.	Redovna	28-07-2011	00:35:00	42	80% - 8	2
157.	Redovna	24-08-2011	01:00:00	68	100% - 10	0
158.	Vanredna	25-08-2011	00:15:00	1	70% - 7	3
159.	Redovna	07-09-2011	01:00:00	64	90% - 9	1
160.	Vanredna	08-09-2011	00:10:00	1	60% - 6	4
161.	Redovna	15-09-2011	00:40:00	45	80% - 8	2
162.	Vanredna	23-09-2011	00:15:00	1	70% - 7	3
163.	Redovna	10-10-2011	00:45:00	50	90% - 9	1
164.	Vanredna	10-10-2011	00:10:00	4	90% - 9	1
165.	Redovna	26-10-2011	00:55:00	75	70% - 7	3
166.	Redovna	09-11-2011	00:55:00	49	80% - 8	2
167.	Redovna	23-11-2011	00:50:00	57	90% - 9	1
168.	Redovna	07-12-2011	00:55:00	51	70% - 7	3

169.	Redovna	21-12-2011	01:20:00	46	80% - 8	2
170.	Vanredna	31-12-2011	00:45:00	1	80% - 8	2
UKUPNO	26 Redovnih 4 Vanredne 1 Nastavak		UKUPNO 21:28:00 U prosjeku ≈ 00:41:00 po zasjedanju	UKUPNO³ 1178 U prosjeku 38 mjera po zasje.	U prosjeku 78%	U prosjeku 22%

Tabela 1: Obim održanih sjednica Vijeća ministara BiH (datumi održavanja, ukupno trajanje sjednica, broj planiranih i realizovanih mjeru, stepen prisustva članova Vijeća ministara BiH)

Posmatrajući čitavu 2011. godinu, ministri i predsjedavajući Vijeća ministara BiH na zasjedanjima nisu proveli niti tri osmosatna radna dana. Tačnije, ukupno su u foteljama sale za sjednice sjedili 21 sat i 28 minuta, a u prosjeku po zasjedanjima 41 minutu.

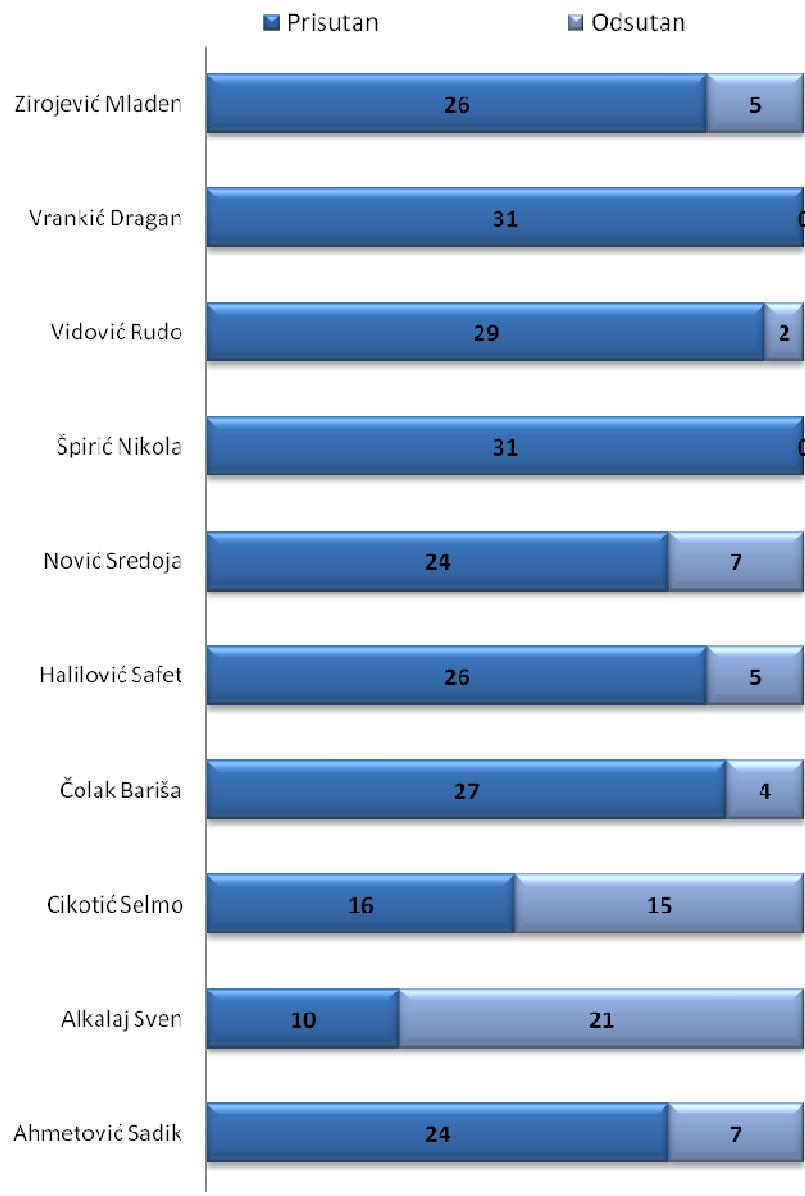
Iz prethodne tabele, vidimo da su samo na jednom zasjedanju, 157. redovnoj sjednici, bili prisutni svi ministri. To zasjedanje je trajalo 1 sat, a utvrđeno/usvojeno je 68 mjeru, iz čega zaključujemo da rasprava o određenoj mjeri u prosjeku nije trajala niti jedan minut. Među tada realizovanim mjerama je i Zakon o državnoj pomoći u BiH, kao i 17 različitih sporazuma, konvencija, i dr.

Najviše izostanka sa zasjedanja Vijeća ministara BiH u periodu januar - decembar 2011. godine imao je Ministar inostranih poslova Sven Alkalaj, koji od 31 zasjedanja (26 redovnih sjednica i nastavak jedne, uz 4 vanredne sjednice) nije bio na čak 21. Kada saberemo trajanja sjednica na kojima je boravio, zaključićemo kako je za 12 mjeseci na zasjedanjima Vijeća ministara BiH naš ministar inostranih poslova proveo 11 sati i 13 minute. Ministar Alkalaj je bio rekorder po odsustvovanju sa sjednicama Vijeća ministara BiH i tokom 2010. godine, a tada od 31 zasjedanja nije bio na 13.

---

³ Odredjene mjeru su se pojavljivale nekoliko puta na sjednicama (različite forme sporazuma), neke su prethodne odgađane sa za raspravu, a tek naknadno usvajane, isl. Sa tim u vezi, od 1178 ukupno mjeru, 1112 je različitih.

Prisustvo ministara zasjedanjima VM BiH

Pored ministra Alkalaja, po pitanju izostanaka sa zasjedanja Vijeća ministara BiH u periodu januar – decembra 2011. godine neslavan je bio i ministar obrane Selmo Cikotić. On nije bio na 48% održanih zasjedanja.

Sa druge strane najredovniji, oni koji su prisustvovali svim zasjedanjima, su predsjedavajući Nikola Špirić i ministar finansija i trezora Dragan Vrankić.

Na kraju, naglasimo i to da se na održanim sjednicama Vijeća ministara u periodu januar - decembar 2011. godine kroz dnevne redove pojavilo 1112 različitih akata (zbrajajući tačke i podtačke).

	Usvojeno - Utvrđeno	Primljeno k znanju	Data saglasnost	Ukupno (pozitivna ocjena)	Izjašnjavanje odgođeno; Skinuto s DR; Nije usvojeno; Vraćeno na doradu	Sveukupno
Sve mjere	1067	19	6	1092	20	1112
Mjere u vezi sa najvažnijim problemima građana	237	3	1	241	4	245

Tabela 2: Odnos broja mjera koje su se našle na DR sjednica Vijeća ministara BiH i onih koji su usvojene

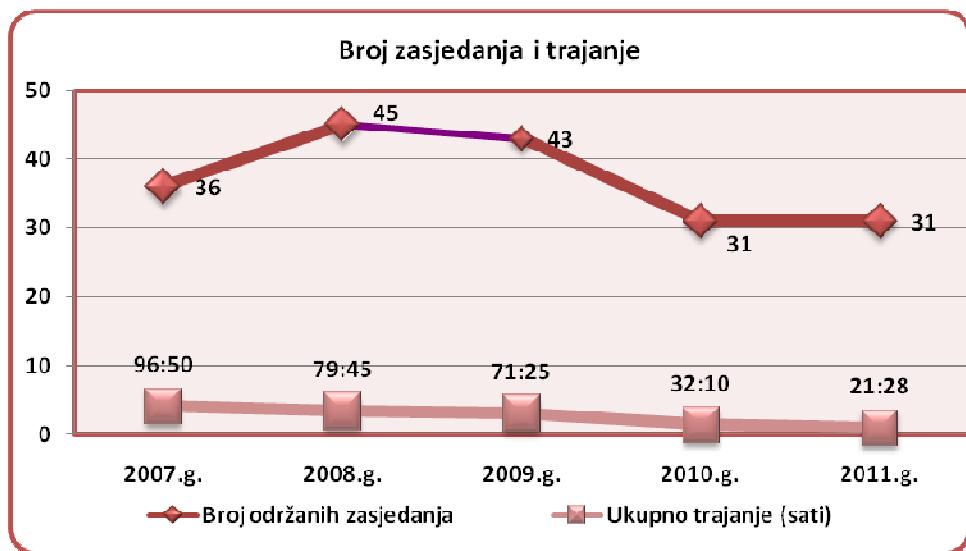
Od istih, usvojeno je 1067 akata, dok je 19 dokumenata primljeno k znanju (mahom različite informacije), na 6 mjera je data saglasnost i to je ukupno 1092 akta za koje možemo reći kako su pozitivno ocjenjeni na sjednicama Vijeća ministara BiH tokom 2011. godine. Na dvadeset mjera je odgođeno izjašnjavanje, odnosno odgođena rasprava ili su skinute s dnevnog reda. Ovdje govorimo o statusu mjera koje su na početku sjednica potvrđene kao tačke dnevnog reda, a bilo je i onih mjera koje su najavljivanje za sjednice, ali isto tako skinute sa dnevnog reda na početku zasjedanja.

Na prijedlog ministarstava u Vijeću ministara BiH razmatrano je, na održanim sjednicama, 64% mjera – 717, dok je ostalih 395 akata realizovano prijedlogom direkcija, agencija, zavoda, ureda i drugih institucija koje djeluju pri Vijeću ministara BiH, a i na prijedlog predsjedavajućeg u tehničkom mandatu Nikole Širića, te sekretara Zvonimira Kutleše i drugih.

U narednim poređenjima prezentovali nekoliko grafikona kojima smo uporedili stanja zabilježena krajem 2007., 2008., 2009., 2010. te 2011. godine. U skladu sa indikatorima iz tabele Broj 1, uporedili smo efikasnost i količinu rada Vijeća ministara izraženu kroz broj održanih sjednica, dužinu boravka na sjednicama, broj realizovanih mjera, te stepen prisustva članova ove institucije.

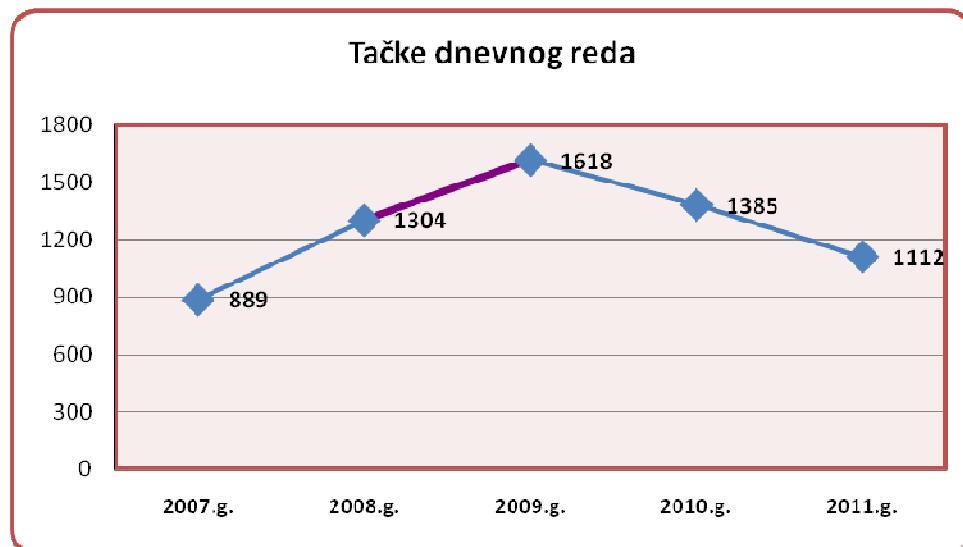
Ako posmatramo proteklih 5 godina rada Vijeća ministara, zaključićemo kako je u izbornoj 2010. godini i periodu tehničkog mandata 2011. godine održan identičan broj zasjedanja. U isto vrijeme bilježimo pad u broju održanih sjednica od 2008. godine, pa je tako npr. u 2011. godini održano 14 manje zasjedanja nego u pomenutoj 2008. godini.

Ako uporedimo vrijeme provedeno na zasjedanjima članova Vijeća ministara BiH, vidimo da je ovaj parametar u padu još od 2007. godine. Tako je Vijeće ministara skoro 5 puta više vremena provelo na sjednicama u svojoj prvoj godini mandata, nego u 2011. Nezainteresovanost za sjednice Vijeća ministara BiH članovi ove institucije su počeli pokazivati posebno pokazivati neposredno pred protekle opšte izbore 2010. godine. U posljednjem kvartalu 2010. godine održano je samo 7 zasjedanja, a praksa je bila održavanje jedne sjednice sedmično što bi optimalno bilo najmanje 13 sjednica. Loš primjer sa kraja 2010. godine prekopiran je u narednu 2011. godinu, pa smo imali situaciju da se članovi jedne od najvažnijih državnih institucija, umjesto 50, sastanu tek tridesetak puta.

Po pravilu to znači manje realizovanih mjera, manje utvrđenih zakona, manjak strateških i programske dokumenata, a sa druge strane povećanje dužničkog spiska mjera koje se od BiH traže kroz usaglašavanje domaće sa evropskom regulativom i standardima.

2007. godine realizovan je najmanji broj mjera u odnosu na ostale poredbene periode. Drugi najlošiji rezultat bilježimo upravo u analiziranom periodu rada u tehničkom mandatu – 2011. godina. Po mnogim parametrima, pa tako i ovom, Vijeće ministara BiH je bilo najdjelotvornije u 2009. godini sa realizovanih čak 1618 mjera, što je za 506 mjera bolje od rezultata iz 2011. godine.

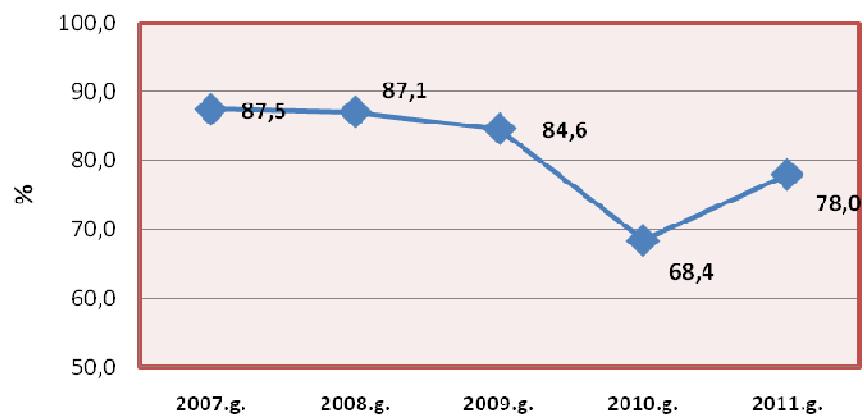

Po informacijama koje CCI ima, mnogi izvještaji i informacije, kao i podzakonski i zakonski akti pripremljeni su u ministarstvima, ali nije bilo političke volje ministara da se o istima raspravlja na Vijeću ministara BiH, sve dok ova institucija djeluje u privremenom kapacitetu. Mogli bi reći da su postojali mnogi upozoravajući signali u smislu da ovakav rad Vijeća ministara, u privremenom kapacitetu, ne donosi ništa dobrog BiH, odnosno da povlači BiH unazad na putu Euro-atlanskih integracija, ali da te činjenice lidere političkih stranaka koji su odgovori za ovakvo stanje značajnije i ne interesuje.

Proces evropskih integracija zahtjeva dugoročnu političku volju, funkcionalne institucije i efikasne mehanizma saradnje na pitanja koja se tiču EU – sve ono što Bosna i Hercegovina nije imala tokom protekle 2011. godine. U posljednjem izvještaju nevladine organizacije „Fridom house“, a u kojem je analizirano stanje građanskih sloboda u svijetu, Bosna i Hercegovina je uz Kosovo i Makedoniju dobila oznaku „delimično slobodne zemlje“, dok su susjedne Hrvatska, Srbija i Crna Gora – „slobodne zemlje“. Analiza je obuhvatila osnovna stanju sloboda tokom 2011. godine - između ostalog na osnovu informacija o slobodnim izborima, višestranačkoj demokratiji, vladavini prava i jednakosti u mogućnostima.

Na kraju, kao što možemo primjetiti u narednom grafikonu, a posmatrano tokom proteklih 5 godina mandata Vijeća ministara, članovi ove institucije nisu niti jedne godine u prosjeku bili više od 90% prisutni održanim zasjedanjima. Najlošije, rezultate bilježimo u izbornoj 2010. godini – šezdeset osam posto, te post izbornoj 2011.

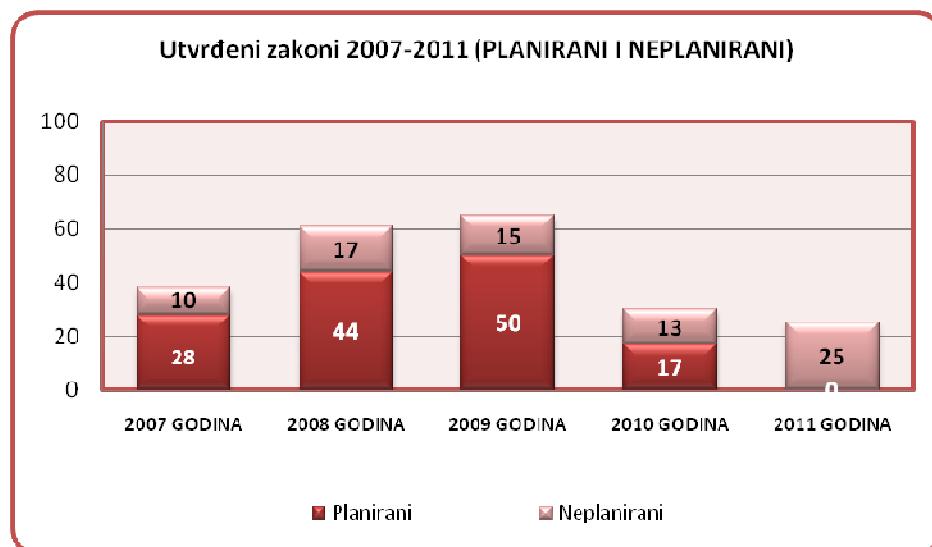
Koefficijent prisustva sjednicama članova Vijeća ministara BiH
tokom 2011.g.

6. INFORMACIJE O RADU VIJEĆA MINISTARA BIH PO PITANJU REALIZACIJE ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI

➤ Tempo utvrđivanja zakona Vijeća ministara, po godinama

Za 365 dana 2011. godine, Vijeće ministara BiH je utvrdilo svega 25 različitih zakon, a s obzirom da ova institucija radi bez usvojenog ovogodišnjeg programa rada, sve utvrđene zakone možemo okarakterisati samo kao „neplanirane“.

Jedan od najvećih problema države Bosne i Hercegovine koji je kulminirao u 2011. godini neformiranjem Vijeća ministara BiH, prije svega zbog nesposobnosti lidera odgovornih političkih stranaka da formiraju vlast, ogleda se izrazito malom broju realizovanih zakonodavnih, te strateških podzakonskih akata.

Dodatni problem se ogleda u saznanju da je realizacija zakonodavnih aktivnosti bila ogroman problem i u prethodne 4 godine, a kada je postojao prividan kompromis po mnogim pitanjima – posebno po pitanju evroatlanskih integracija. Određenog napretka⁴ je bilo, ali je potrošeno i 5 godine života svih građana BiH, a da se životni standard nije značajno popravio. Potrošeno je i nekoliko značajnih prilika da BiH u posljednje dvije godine podnese aplikaciju za kandidatski status u Evropsku uniju, a sve to zbog ličnih i partijskih prohtjeva pojedinaca na vlasti i konstatnom procesu blokiranja usvajanja određenih ključnih zakonskih akata. Trenutno ključna aktivnost koja se moraju realizovati da bi BiH podnijela kandidatsku aplikaciju je implementacija presude Suda iz Strazbura – Sejdić i Finci. Govorimo o ključnoj aktivnosti, a ništa manje važno za čelnike EU neće među prioritetima biti ni usvajanje zakona o državnoj imovini BiH, te okvirnog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u BiH.

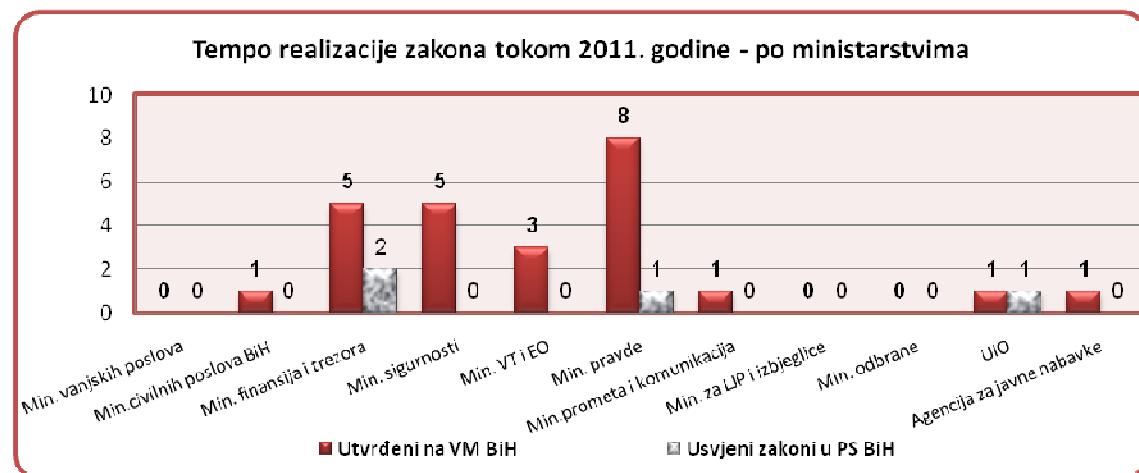
⁴ Od 2006. godine, po navedenom pitanju bilo je tek određenog napretka i izdvojili bi juni 2008 kada je potpisana Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, te decembar 2010 kada je odobrena Vizna liberalizacija za putovanje u područje Šengena građanima iz Bosne i Hercegovine koji posjeduju biometrijske pasoše.

A u zbiru, nakon punih 5 godina mandata, Vijeće ministara je utvrdilo svega 219 različitih zakona, dok je samo u planovima rada ove institucije tokom period 2006 – 2010. godina ostalo 225 nerealizovanih⁵. Poražavajuće, veći je broj zakona koji su ostali nerealizovani a planirani godišnjim programima rada Vijeća ministara u mandatnom periodu 2006 – 2010. godina, od ukupnog broja utvrđenih na sjednicama ove institucije do isteka 2011. godine.

Iako se na momenat vratio optimizam u funkcionalnost Vijeća ministara BiH i državne vlasti uopšte, a prvenstveno kroz imenovanje novog saziva Vijeća ministara BiH i usvajanje zakona o popisu stanovništva i o sistemu državne pomoći BiH, teško su opravdane riječi direktorice Direkcije za evropske integracije BiH Nevenka Savić u smislu smanjenja jaza u napretku na evropskom putu između zemalja susjedstva i Bosne i Hercegovine. Šteta koja je nanesena našoj državi tokom proteklih 5 godina, uz apostrofiranje katastrofnog perioda u proteklih godinu i pol dana, teško se može nadomiriti mrvicama koju nam pružaju naši političari, odnosno evropskim zakonima koji se broje na prstima jedne ruke.

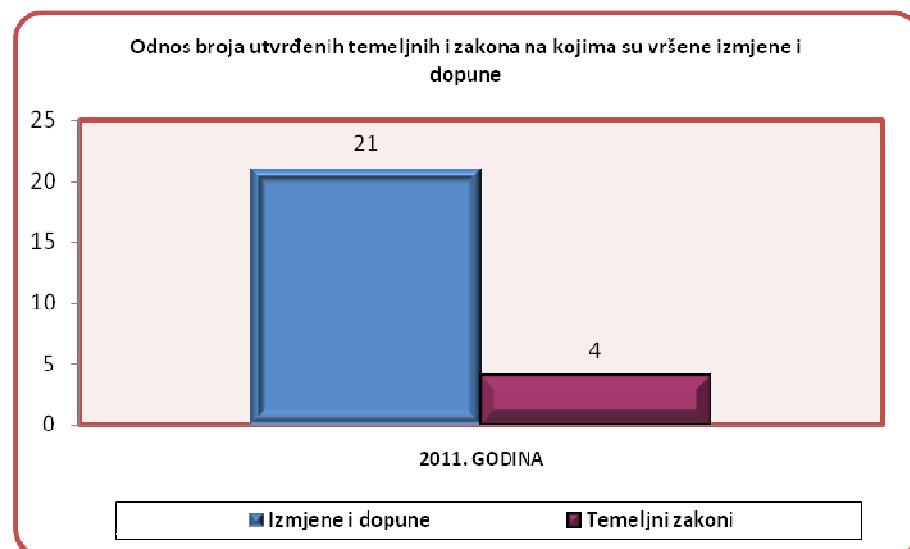
U nastavku izvještaja vidjećemo kako su susjedne zemlje Hrvatska, Srbija, pa i Crna Gora u kontinuitetu mnogo marljivije radile tokom 2011. godine, u smislu da su im Vlade održale daleko više sjednica od Vijeća ministara BiH, usvajale daleko više zakona, a time i znatno više prokrčile svoj evro-atlanski put.

Vratimo se na poražavajuće izdanje državne vlasti u BiH u 2011. godini i konstatujmo kako po isteku godine čak tri ministarstva (Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, te Ministarstvo odbrane) nisu realizovala niti jedna zakon. Najviše posla po ovom pitanju obavilo je Ministarstvo pravde BiH. Ali, od 8 zakona koje je Vijeće ministara utvrdilo na prijedlog Ministarstva pravde BiH, samo je „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine“ usvojen u PS BiH, dok je čak 5 odbijenih u parlamentu.

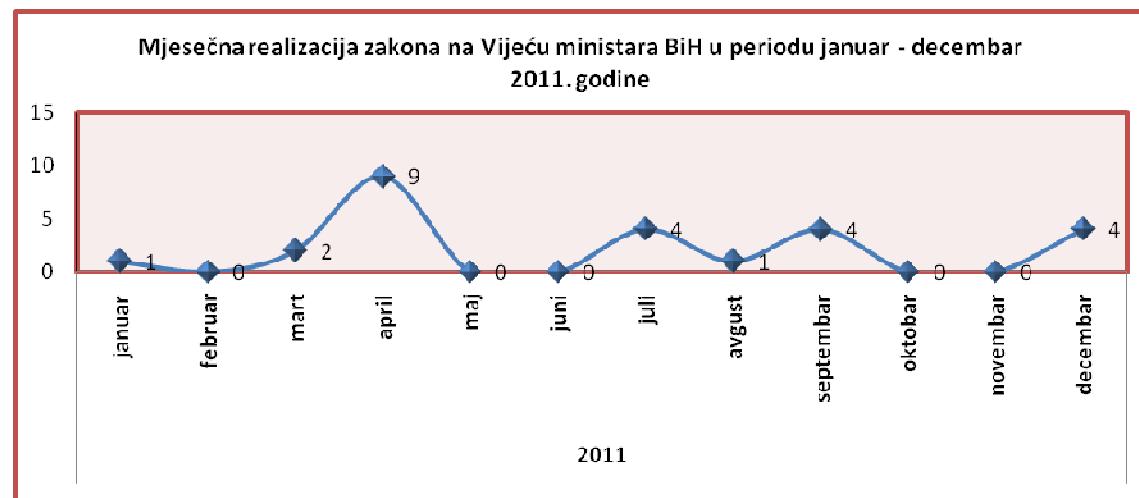

⁵ Prisjetimo se da je Vijeće ministara u 2007. godini po programu rada planiralo utvrditi 112 zakona, u 2008. godini 95 zakona, u 2009. godini 97 zakona, u 2010. godini 66 zakona.

Dalje, od 25 utvrđenih zakona od strane Vijeća ministara tokom 2011. godine, samo su 4 temeljna zakona, dok je 21 izmjena i dopuna postojećih zakona. Temeljni zakoni, od kojih niti jedan u 2011. godini nije prošao parlamentarnu proceduru su: Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu (predlagač, Ministarstvo finansija i rezora BiH), Zakon o sistemu državne pomoći u BiH (predlagač, Ministarstvo pravde BiH), Okvirni zakon o uspostavljanju zbirnog Zajedničkog registra nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini (predlagač, Ministarstvo pravde BiH), te Zakon o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine (predlagač, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa).

U prosjeku po mjesecima 2011. godine, utvrđivana su 2 zakona od strane Vijeća ministara BiH, dok je mjesечni prosjek Vlade Crne Gore u istom periodu 13 zakona, Vlade Srbije 18 zakona, a Vlade Hrvatske čak 21 zakon. Prosjek realizovanih zakona u Hrvatskoj bi bio i veći da se u posljednjem kvartalu 2011. godine nije radilo manjim tempom zbog održanih izbora u ovoj državi.

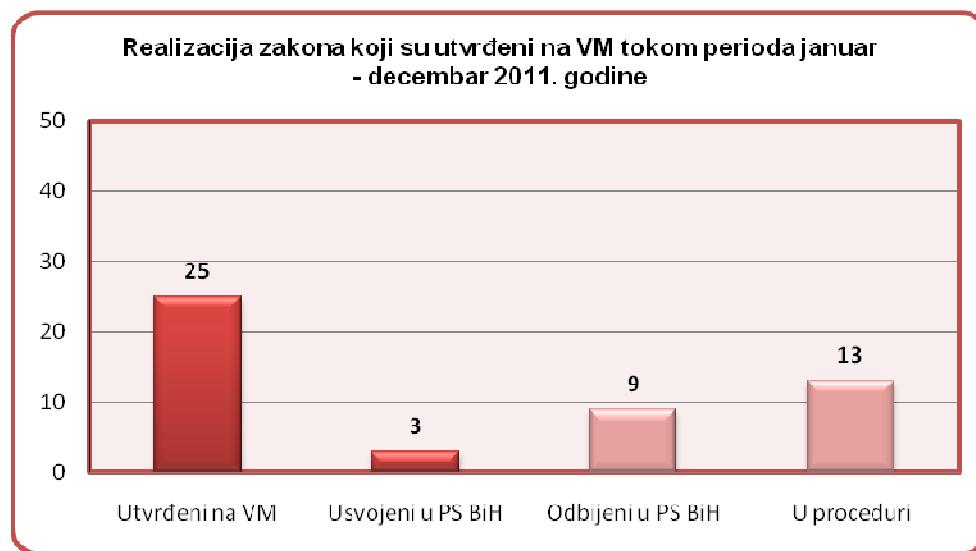

Tokom mjeseci februar, maj, jun, oktobar i novembar u 2011. godini Vijeće ministara BiH nije utvrdilo niti jedan zakon na održanim sjednicama. Dakle u Bosni i Hercegovini imamo 5 mjeseci tokom protekle godine kada nije utvrđen niti jedan zakon, dok takav slučaj nije zabilježe niti u jednom mjesecu u pomenutim Crnoj Gori, Srbiji i Hrvatskoj, a provjereno niti u Sloveniji. Teško je očekivati da ovakav slučaj imamo u bilo kojoj zemlji evropskog kontinenta.

➤ **Parlamentarni status zakona koji su utvrđeni na Vijeću ministara BiH**

Kada govorimo o parlamentarnom statusu zakona u 2011. godini na samom početku moramo naznačiti kako ovaj proces počinje tek od 09. juna kada je završeno konstituisanje oba Doma. U sedam mjeseca svog djelovanja, tj. zaključno sa 31.12.2011. godine, Parlament BiH je, izjašnjavajući se o zakonima koje je u 2011. godini u proceduru uputilo Vijeće ministara BiH, tri puta više zakona odbio (9), nego usvojio (3)!

Pritom, od 25 zakona koliko ih je Vijeće ministara utvrdilo i pripremilo za parlamentarnu proceduru u periodu januar – decembar 2011. godine, Parlamentarna skupština je raspravljala o 18, a o 7 nije niti bilo rasprave. Dosta rasprave u Parlamentarnoj skupštini BiH po pitanju zakona vođeno je o zakonima koji su ostali u proceduri iz 2010. godine.

Za dvanaest mjeseci 2011. godine od 25 zakona koliko je utvrdilo Vijeće ministara BiH, potpunu parlamentarnu proceduru prošli su samo „Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine“, „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine“, kao i „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH“.

Prvi pomenuti zakon jeste rezultat kompromisa naših političara, ali i pritiska EU, jer je to jasna obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Naime, izmjenom se ukida naplata iznosa od

jedan posto carinske vrijednosti za carinsko evidentiranje robe jer ova dažbina ne postoji u Evropskoj uniji. Ovim je izvršeno usklađivanje navedenog zakona sa Sporazmom o stabilizaciji i pridruživanju u dijelu koji se odnosi na carinsko evidentiranje.

Drugi, je „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine“. Izmjenama i dopunama ovog Zakona omogućava se brža i jednostavnija registracija udruženja ili fondacija, što bi u praksi trebalo da podrazumijeva manji uticaj izvršnih organa vlasti na nevladin sektor.

Na kraju, treći usvojeni je „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine“. Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine zasnivaju se na stvarnim potrebama rada proizašlim iz praktične primjene Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine. Cilj izmjena i dopuna Zakona je unapređenje postojećih procedura te prevazilaženje pojedinih nedorečenosti u postojećim odredbama, koje su identifikovane u postupku primjene Zakona, a kojima bi se omogućila dosljednija provedba njegovih odredbi.

Na nivou EU ne postoji zvaničan pravni akt kojim se definiše oblast koja je predmet ovog Zakona i sa kojim bi eventualno bili u obavezi usklađivati zakonodavstvo BiH. Sa druge strane postoje zajednički principi EU u ovoj oblasti i pomenuti zakon po riječima predlagatelja nije odstupao od tih principa.

Sa druge, strane odbijeni su sljedeći zakoni:

- „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine“, - „Za“ Prijedlog zakona glasala su 22 poslanika (iz Federacije BiH), „11 protiv“ (iz Republike Srpske), a niko suzdržan. Zakon nije dobio potrebnu entitetsku većinu, a kako nije postignuta saglasnost niti u drugom krugu glasanja, zakon je odbijen.
- „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH“, - Nakon što Kolegij kao komisija nije postigao saglasnost po pitanju usvajanja Prijedloga zakona, prešlo se na drugi krug glasanja. „Za“ Prijedlog zakona glasala su 22 poslanika (iz Federacije BiH), „11 protiv“ (iz Republike Srpske), a niko suzdržan. Zakon nije dobio potrebnu entitetsku većinu, i isti je odbijen.
- „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH“, - I kada je u pitanju Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH nakon prvog kruga glasanja sa negativnim ishodom Kolegij kao komisija nije postigao saglasnost, te prešlo se na drugi krug glasanja. „Za“ Prijedlog zakona glasala su 20 poslanika (19 iz Federacije BiH i 1 iz RS), „11 protiv“ (1 iz Federacije BiH i 10 iz Republike Srpske), a 2 su bila suzdržana. Zakon nije dobio potrebnu entitetsku većinu, i isti je odbijen.
- „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu (sustavu) BiH“. - Kada govorimo o „Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu (sustavu) BiH“ potrebno je naglasiti kako je prije izjašnjenja poslanika parlamentarna Komisija za saobraćaj i komunikacije dala negativno Mišljenje na ponuđeno zakonsko rješenje. „Za“ negativno Mišljenje Komisije glasao je 31 poslanik (iz Federacije BiH

22, iz Republike Srpske 9), „protiv“ jedan, a dva poslanika bila su „suzdržana“. Dakle, Dom je prihvatio negativno Mišljenje Komisije, te je zakon odbijen u prvom čitanju.

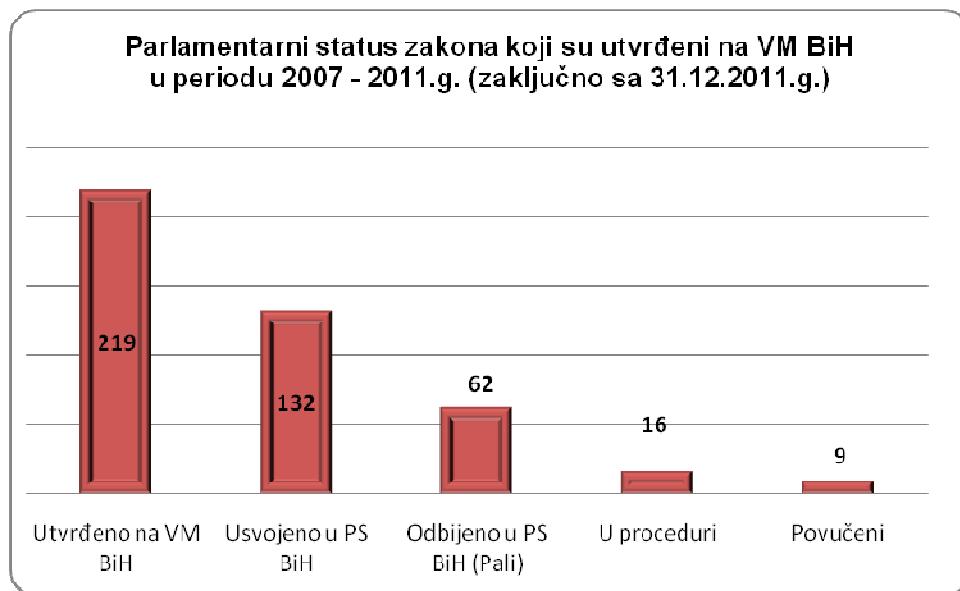
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o spriječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti – „Za“ Mišljenje Zajedničke komisije glasalo je 15 poslanika (iz Federacije BiH pet, iz Republike Srpske 10), 12 „protiv“ i dva su bila „suzdržana“. Predsjedavajući je konstatovao da nema potrebne entitetske većine pa je Kolegij kao komisija pokušao postići saglasnost. Kako saglasnost nije postignuta, u drugom krugu, sa 14 glasova „za“, 12 „protiv“ (iz Federacije BiH 11, iz Republike Srpske jedan) i tri glasa „suzdržan“, Dom je prihvatio Mišljenje Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH, te je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o spriječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti odbijen u prvom čitanju.
- Zakon o usvajanju zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštву Bosne i Hercegovine - „Za“ zahtjev je glasalo 16 poslanika (iz Federacije BiH), 11 „protiv“ i tri su bila „suzdržana“. Predsjedavajući je konstatovao da nema potrebne entitetske većine, pa je Kolegij kao komisija pokušao postići saglasnost. Kako saglasnost nije postignuta, u drugom krugu, sa 16 glasova „za“, 11 „protiv“ (iz Republike Srpske) i tri glasa „suzdržan“, Dom nije prihvatio Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštву Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 127. Poslovnika Predstavničkog doma, tako da ostaje na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštву Bosne i Hercegovine, koji je na privremenoj osnovi proglašio visoki predstavnik za BiH.
- Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH - „Za“ zahtjev je glasalo 16 poslanika (iz Federacije BiH), 11 „protiv“ i tri su bila „suzdržana“. Predsjedavajući je konstatovao da nema potrebne entitetske većine, pa je Kolegij kao komisija pokušao postići saglasnost. Kako saglasnost nije postignuta, u drugom krugu, sa 16 glasova „za“, 11 „protiv“ (iz Republike Srpske) i tri glasa „suzdržan“, Dom nije prihvatio Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 127. Poslovnika Predstavničkog doma, tako da ostaje na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine, koji je na privremenoj osnovi proglašio visoki predstavnik za BiH.
- Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH - „Za“ zahtjev je glasalo 14 poslanika (iz Federacije BiH), 11 „protiv“ i tri su bila „suzdržana“. Predsjedavajući je konstatovao da nema potrebne entitetske većine, pa je Kolegij kao komisija pokušao postići saglasnost. Kako saglasnost nije postignuta, u drugom krugu, sa 16 glasova „za“, 11 „protiv“ (iz Republike Srpske) i tri glasa „suzdržan“, Dom nije prihvatio Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, a u skladu s članom 127. Poslovnika Predstavničkog doma, tako da ostaje na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, koji je na privremenoj osnovi proglašio visoki predstavnik za BiH.

- Okvirni zakon o uspostavljanju zbirnog Zajedničkog registra nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini - Predsjedavajući Doma je, u uvodnim napomenama, podsjetio da Kolegij kao komisija nije postigao saglasnost. U okviru ove tačke dnevnog reda nije bilo rasprave. U drugom krugu glasanja, s 16 glasova "za", 10 "protiv" (iz Republike Srpske) i bez "suzdržanih", Dom je odbio Prijedlog okvirnog zakona o uspostavljanju zbirnog zajedničkog registra nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini u prvom čitanju.

Dakle, 8 od 9 zakona odbijeni su korištenjem instituta entitetskog glasanja poslanika iz Republike Srpske. Samo „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu (sustavu) BiH“, nije oboren entitetskim glasanjem, odnosno isti nije zadobio povjerenje većine. Dešavanja po ovom pitanju u 2011. godini nisu nikakva novina, a prosta računica govori da je oko 80% zakona koji su pali u PS BiH u periodu 2006 – 2011. godina oboreni negativnim entitetskim glasanjem poslanika iz RS.

Za čitav mandat desetog saziva Vijeća ministara BiH, od zakona koji su oni predložili PS BiH, samo je „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH“ iz marta mjeseca 2009. godine odbijen entitetskim glasanjem poslanika iz F BiH. Kada govorimo o odbijanju zakona prostom većinom naglasimo kako su samo 10 zakona Vijeća ministara BiH oborena na ovaj način u Parlamentarnoj skupštini BiH tokom perioda 2007 - 2011. godina - pretežno ne prihvatanje izvještaja Ustavno – pravne komisije.

S obzirom da čitavo vrijeme govorimo o desetom sazivu Vijeća ministara BiH, koji je čitavu 2011. godinu djelovao u tehničkom mandatu, za ovu priliku možemo predstaviti realizaciju svih zakona u PS BiH od konstituisanja ovog saziva u 2007. godini.

Prethodno smo istakli kako je PS BiH usvojila određen broj zakona koji su ostali u proceduri iz 2010. godine, a utvrđeni tada od strane Vijeća ministara BiH. U brojkama, PS BiH je tokom svog djelovanja

u 2011. godini usvojila 3 zakona koje je Vijeće ministara utvrdilo u 2011. godini i 10 zakona koji su utvrđenu na VM tokom 2010. godine.

Usvojeni zakoni u PS BiH, a koje je Vijeće ministara BiH utvrdilo tokom 2010. godine su:

Rb.	Naziv zakonodavnog akta	Predlagač
1.	Zakon o izmjenama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde
2.	Zakon o dopuni Zakona o upotrebi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde
3.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pečatu institucija Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde
4.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mineralnim đubrивima	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Ministar ZIROJEVIĆ / Uprava za zaštitu zdravlja bilja
5.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti ličnih podataka	Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama	Ministarstvo pravde
7.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije BiH	Ministarstvo pravde
8.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza	Uprava za indirektno oporezivanje
9.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u BiH	Ministarstvo pravde
10.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o jedinstvenom matičnom broju	Ministarstvo civilnih poslova / Agencija za identifikaciona dokumenta

Kada je riječ o odbijenim zakonima, rekli smo da je odbijeno 9 zakona od onih koje je VM utvrdilo tokom 2011. godine, a dodajmo kako je odbijeno i 10 zakona Vijeća ministara iz 2010. godine.

Odbijeni zakoni u PS BiH, a koje je Vijeće ministara BiH utvrdilo tokom 2010. godine su:

Rb.	Naziv akta	Predlagač
1	Zakon o neradnim danima u vrijeme vjerskih praznika Bosne i Hercegovine	Ministarstvo civilnih poslova
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine	Ministarstvo civilnih poslova
3.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti državljana BiH	Agencija za identifikaciona dokumenta Visoki predstavnik za BiH
4.	Zakon o izmjeni Zakona o ministarstvima i drugim	Ministarstvo pravde

	organima uprave u BiH	
5.	Zakon o putnim ispravama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo civilnih poslova
6.	Zakon o vinu BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
7.	Zakon o primjeni rezultata analize dezoksiribonukleinske kiseline u sudskim proceima	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
8.	Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom saobraćaju	Ministarstvo prometa i komunikacija
9	Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH	Ministarstvo civilnih poslova
10.	Zakon o sprječavanju dopinga u sportu u BiH	Agencija za antidoping kontrolu

Posmatrajući sveukupno, prethodni dijagram upućuje na činjenicu kako je više od četvrtine zakona, 28,3%, onih koji su utvrđeni na Vijeću ministara BiH u periodu 2007 – 2011. godina, a odbijeni u PS BiH. Ponovimo, velika većina ih je pala uslijed negativnog glasanja 2/3 poslanika iz RS – tzv. entitetskim glasanjem.

U istom periodu, 9 zakona je povučeno iz procedure, a kod 16 zakona konačni status je pod znakom pitanja jer se o istim PS BiH (oba ili jedan od domova) nije izjasnila – zaključno sa 31.12.2011. godine. Među 16 zakona koji se i dalje vode kao u proceduri PS BiH nalazi se 13 zakona iz 2011. godine, dok je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH utvrđen na Vijeću ministara tokom 2010. godine, Zakona o vanjskim poslovima je iz 2008. godine, a Zakon o izmjenama Zakona o učešću pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru, iz 2007. godine.

Na kraju, PS BiH je usvojila tek 60,3% posto od ukupnog broja realizovanih zakona na Vijeću ministara tokom perioda 2007 – 2011. godina. Dakle, PS BiH je ukupno za 5 godina usvojila 132 zakona Vijeća ministara BiH, uz napomenu da ovim rezultatom nije ostvaren niti kvantitativni plan Parlamentarne skupštine BiH za 2007 godinu. Tada je PS BiH planirala usvojiti 135 zakona, a Vijeće ministara utvrditi 112.

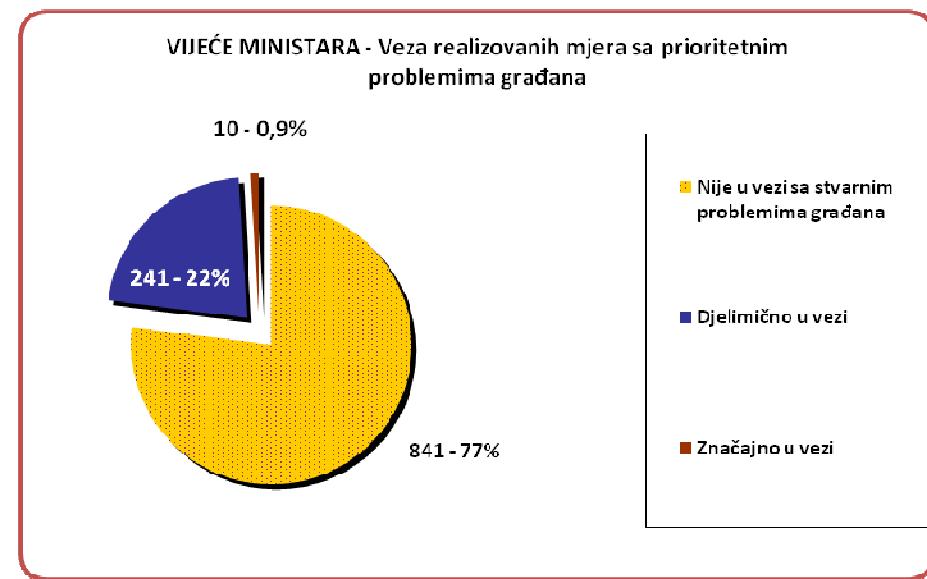
7. BROJ REALIZOVANIH AKATA PO MINISTARSTVIMA I ONIH KOJI SU U VEZI SA NAJZNAČAJNIJIM PROBLEMIMA GRAĐANA

Na trideset i jednom održanom zasjedanju Vijeće ministara BiH je u periodu januar – decembar 2011. godine uspješno realizovalo 1092 tačke koje su bile na njihovom dnevnom redu (ubrojali smo i one na koje je data saglasnost i koje su primljene k znanju). Od pomenutih 1092 mјere, 241 (22%) ima određenu vezu sa najznačajnijim problemima građana (nezaposlenosti, socijalnom i penzionom politikom, korupcijom, isl) dok samo deset mјera, ili tek 0,9% od ukupnog broja realizovanih tačaka, može zaista značajno, uticati na rješavanje tih problema u kraćem periodu.

Realizovane mјere koje su u suštinskoj vezi sa prioritetima građana su:

- Ekonomsko–fiskalni program za period 2011.–2013. godine - U programu se, između ostalog, navodi da bi 2011.g. trebala biti godina početka bh. ekonomskog oporavka uz očekivani ekonomski rast od 3,2%. Dodaje se da bi realni rast izvoza i uvoza trebao biti oko 10 posto. U ovoj godini očekuje se i početak oporavka priliva stranih investicija, nakon dvogodišnjeg pada. Ovi pokazatelji trebali bi dovesti do porasta zaposlenosti i rasta privatne potrošnje;
- Odluka o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnim nasleđem Evropske unije;
- Odluka o osnivanju Foruma za razvoj i promociju poduzetništva u Bosni i Hercegovini - Ovo stručno tijelo za promociju i koordinaciju razvoja malih i srednjih preduzeća i preduzetništva bit će savjetodavno tijelo Vijeća ministara BiH i imat će 14 stalnih članova, koje će imenovati Vijeće ministara BiH. Članove Forum-a predložit će Vijeće ministara BiH, entitetske i Vlade Brčko Distrikta BiH, privredne komore entiteta i Brčko Distrikta BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH i Rektorska konferencija;
- Memorandum o razumijevanju za uspostavljanje Fonda za provođenje Strategije za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini - Memorandum će biti zaključen između Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA), Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske i Španske agencije za međunarodnu razvojnu saradnju (AECID), Vijeće ministara BiH, Visokog sudskega i tužilačkog vijeća BiH, Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Srpske i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH. Usvajanjem istog stvoreni su preduslovi koji će omogućiti dobijanje višemiličunskih bespovratnih sredstava od strane pomenutih zemalja prema BiH, a s ciljem da se reformiše pravosuđe u BiH po evropskim standardima;
- Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine – Ovim izmjenama Zakona o carinskoj politici BiH usklađuje sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju BiH u dijelu koji se odnosi na carinsko evidentiranje, te se ukida naplata iznosa od jedan odsto carinske vrijednosti za carinsko evidentiranje robe. Ova dažbina ne postoji u Evropskoj uniji;
- Individualni partnerski akcioni plan BiH – NATO za period 2011.– 2013. godine - Riječ je o drugom ciklusu provođenja partnerske saradnje Bosne i Hercegovine s NATO-om u okviru IPAP-a, kao mehanizma međusobne saradnje s obzirom da je BiH uspješno okončala

- realizaciju IPAP BiH za period 2008. - 2010. godine. Individualnim partnerskim programom predviđene su 194 aktivnosti koje će nadležne institucije realizirati u 2011. godini. Individualni partnerski akcioni plan BiH – NATO za period od 2011. do 2013. godine obuhvata niz aktivnosti koje će nadležne institucije provesti u oblastima: politička i sigurnosna pitanja, odbrambena i vojna pitanja, javna diplomacija, upravljanje krizama i planiranje odgovora na vanredne situacije te administrativna i pitanja zaštite tajnih podataka i resursa;
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini - Izmjenama i dopunama Zakona mijenja se nadležnost i naziv Agencije u Agenciju za unapređenje stranih investicija i preduzetništva u Bosni i Hercegovini (FIEPA – Foreign Investment and Entrepreneurship Promotion Agency of BiH). Praktično bi ova agencija bila zadužena i za promociju preduzetništva, čime BiH ispunjava prvi dio obaveza iz Evropskog partnerstva za oblast malih i srednjih preduzeća. U Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa ostat će poslovi razvoja politika i unapređenja preduzetništva, kao i mala i srednja preduzeća u Sektoru za preduzetništvo i ekonomski razvoj pri ovom ministarstvu, dok će se implementacija tih politika ubuduće obavljati u FIEPA-I;
  - Strategija za nadzor nad tržistem neprehrambenih potrošačkih proizvoda u Bosni i Hercegovini (2011.-2015.) - Strategija je usvojena s ciljem osiguranja efikasnog nadzora nad tržistem BiH zasnovanog na standardima EU. Provođenjem ove strategije, koja je prvi put usvojena na državnom nivou, želi se osigurati da proizvodi na bh. tržištu ne ugrožavaju život i zdravlje potrošača, kao i poštena tržišna konkurenca za sve poslovne subjekte i slobodni protok roba;
  - Zakon o sistemu državne pomoći u BiH - Uspostavljanje zakonskog okvira za kontrolu državne pomoći i formiranje institucije koja će nadzirati dodjelu novca iz državne kase, jedan je od tri uslova koje BiH još mora ispuniti da bi mogla uopšte razmišljati o aplikaciji. Na njegovo usvajanje se čeka već nešto više od godinu dana, a BiH je zbog političkih neslaganja oko ovog pitanja dovedena u situaciju da krši nekoliko međunarodnih sporazuma, između ostalog, Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Europske zajednice i BiH i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU. Osim ispunjavanja uslova za dobijanje kandidatskog statusa u EU i političke važnosti koju donosi, ovaj Zakon ima čak i veći značaj za konkretnе ekonomski procese u BiH. Njime bi se, naime, trebao osigurati sistematičniji pristup podjeli novca poreskih obveznika BiH. Korist od ovog zakona trebali bi imati i ekonomski zapostavljeni regioni, koje će vlasti morati identificirati i u njih usmjeravati većinu sredstava kako bi postigli ravnomjeran ekonomski razvoj. Ovaj Zakon će također definisati dozvoljene i nedozvoljene svrhe državnih pomoći, načine dodjele i iznose, a njegov cilj je da reguliše sam proces dodjeljivanja državnih pomoći svih nivoa vlasti opština, kanton, entitet ili Brčko Distrikta. Jedna od stvari koju ovaj Zakon donosi je dio koji se odnosi na maksimalni dozvoljeni iznos državne pomoći koji jedan privredni subjekt može da dobije.
  - Zakon o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine - Prijedlog zakona o carinskoj tarifi je s oznamkom „E“, što predstavlja potvrdu njegove usklađenosti s odgovarajućim evropskim propisima u ovoj oblasti. Prijedlog zakona rađen je na bazi konsultacija s ekspertima EU-a, ali i mnogobrojnih inicijativa Vanjskotrgovinske komore BiH, privrednih komora entiteta i privrednih subjekata iz cijele BiH.

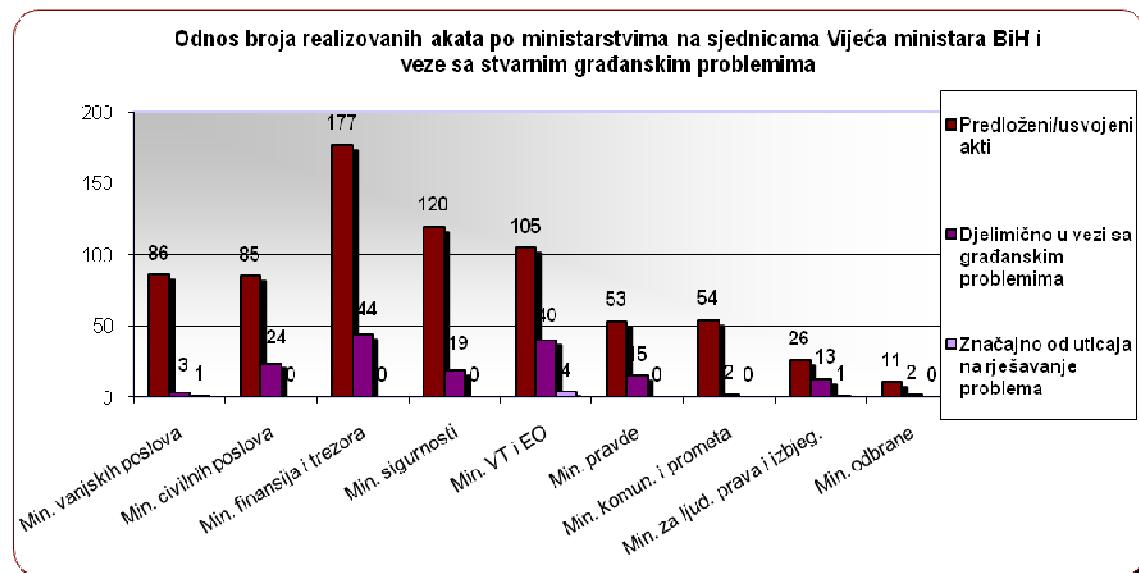

Generalno, Vijeće ministara BiH je djelovalo slično loše po ovom pitanju kao i 2010. godine, ali ipak malo i lošije. Mjereno na kraju godina proteklog mandata Vijeća ministara, iz godine u godinu smo bilježili sve manje i manje mjera koje su značajno i dugoročnije mogle uticati na rješenje nekih od najprioritetnijih problema bh. građana, kao što su nezaposlenost, visok stepen siromaštva, neuređena i neujednačena socijalna politika, visok nivou korupcije, manjak stranih investicija, spor put BiH ka evropskim i NATO integracijama, kao i nedovoljno dobar položaj mladih ljudi u BiH.

Iz narednog grafikona vidimo da je najviše akata za potrebe održanih sjednica pripremilo Ministarstvo finansija i trezora. Među aktima koji su usvojeni po prijedlogu Ministarstva finansija i trezora i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa nalazi se najveći broj onih koji imaju određenu vezu sa gorućim problemima građana.

Naistaknutiji rezultat po pitanju realizacije mjera od većeg značaja za rješavanje gorućih problema građana u BiH bilježimo kod Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa - četiri mjere (Odluka o osnivanju Foruma za razvoj i promociju poduzetništva u Bosni i Hercegovini, Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine, Strategija za nadzor nad tržištem neprehrambenih potrošačkih proizvoda u Bosni i Hercegovini (2011.-2015.), te Zakon o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine).

Iz prethodnog grafikona nije vidljivo, a potrebno je naglasiti da su 4 usvojene mjere od većeg uticaja na rješavanje najznačajnijih problema građana na dnevni red sjednica došle po prijedlogu Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, Direkcije za evropske integracije BiH, Uprave za indirektno oporezivanje, te Agencije za nadzor nad tržištem.

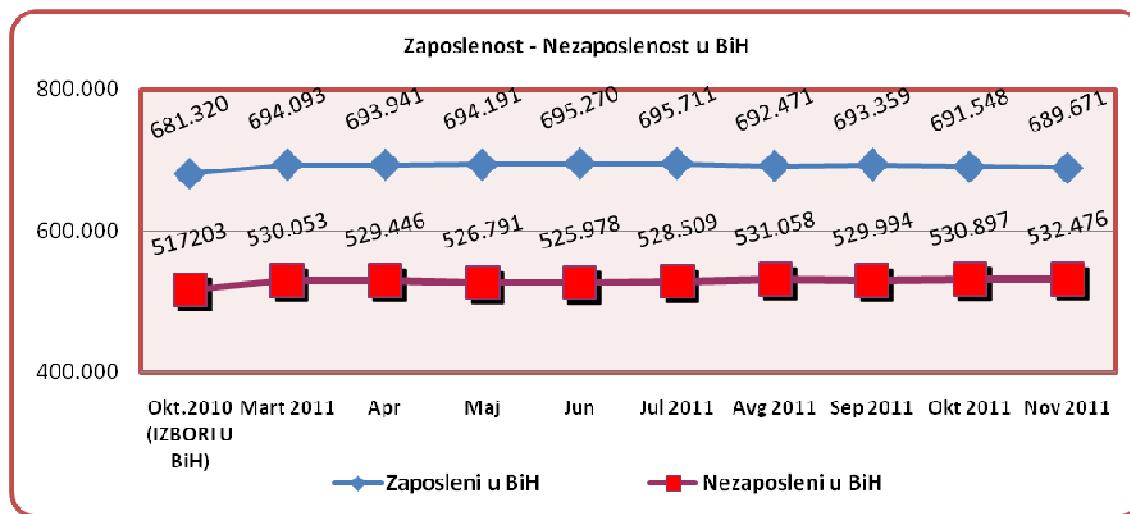
7. ŽIVOTNI STANDAR U BIH

➤ Stopa nezaposlenosti u BiH

Po posljednjim podacima državne Agencije za statistiku, iz novembra 2011. godine, u BiH je registrovano zaposlenih 689.671, a nezaposlenih 532.476, čime se dobija administrativna stopa nezaposlenosti⁶ u iznosu 43,6%. Od početka druge polovine 2011. godine broj nezaposlenih u BiH je u konstantnom porastu, pa imamo situaciju da je po isteku godine u odnosu na početak jula mjeseca u BiH (samo po evidentiranim podacima) broj nezaposlenih porastao za 6.498 radno sposobnih osoba.

S druge strane, a po objašnjenjima Agencije za statistiku BiH, metodološki uporediv podatak o stopi nezaposleni s zemljama Evrope za BiH iznosi 27,6%, mjereno po rezultatima Ankete radne snage za 2011. godinu, a ne 43%, jer kada zemlje EU predstavljaju stopu nezaposlenosti one objavljaju podatke iz Ankete o radnoj snazi. Anketom radne snage za 2011. godinu obuhvaćeno je 10.501 domaćinstvo, i to: 5.935 u Federaciji BiH, 3.564 u Republici Srpskoj i 1.002 u Brčko Distriktu BiH. Ipak, šta znači imati stopu nezaposlenosti od 27,6% kolika je u BiH najbolje ilustruje službeni podatak Eurostata⁷, u 2011. godini, koji govori kako se nezaposlenost u europskim državama koje dijele zajedničku valutu, uz sve nedaće recesije i krize lagano spušta i trenutno iznosi nešto više od 9% - tri puta manje nego u BiH.

Bosna i Hercegovina je, kada je riječ o stopi nezaposlenosti mladih⁸ ljudi, najgora je u Evropi.

⁶ Stopa nezaposlenosti se mjeri i po anketi o radnoj snazi, a koja npr. u BiH za 2011. godinu iznosi 26,2%. Podaci dobijeni iz Ankete o radnoj snazi nisu metodološki uporedivi sa podacima iz administrativnih izvora iz sljedećih razloga: a) različiti izvori podataka; b) različite izvještajne jedinice; c) različit period posmatranja; d) različite metode prikupljanja; e) različita periodika prikupljanja i različite definicije zaposlenosti i nezaposlenosti.

⁷ EUROSTAT je statistički ured Europske unije (the Statistical Office of the European Communities), osnovan 1953. godine, sa sjedištem u Luksemburgu

⁸ Navodi iz najnovijih istraživanja organizacija koje se akcentirano bave problematikom mladih, a koja su u septembru mjesecu 2011. godine prezentovana kroz projekat "Zapošljavanje i zadržavanje mladih" (YERP).

Ako uporedimo za zemljama okruženja, Bosna i Hercegovina ima manju stopu nezaposlenosti jedino od Makedonije i Kosova, s tim da je na Kosovu problem nezaposlenosti daleko najozbiljniji na području Evrope - procjenjuje se kako je 50% radno sposobnih osoba nezaposleno u ovoj državi.

Poređenje stope nezaposlenosti, po podacima Zavoda za statistiku Evropske unije (EU) – Eurostat sa kraja 2011. godine:

Država	Stopa nezaposlenosti
Bosna i Hercegovina	27,6%
Srbija	24,4%
Hrvatska	17,9%
Crna Gora	18%
Makedonija	31,3%
Slovenija	8,2%
Bugarska	10,2%
Mađarska	10,6%
EU	9,8%

Od momenta izbora 2010. godine, kada je zaustavljeno normalno funkcionisanje državne izvršne i zakonodavne vlasti, pa do kraja novembra⁹ mjeseca 2011. godine u BiH je povećan broj zaposlenih za 8.351 radnika, ali je u isto vrijeme porastao broj prijavljenih nezaposlenih za 15.273 građana.

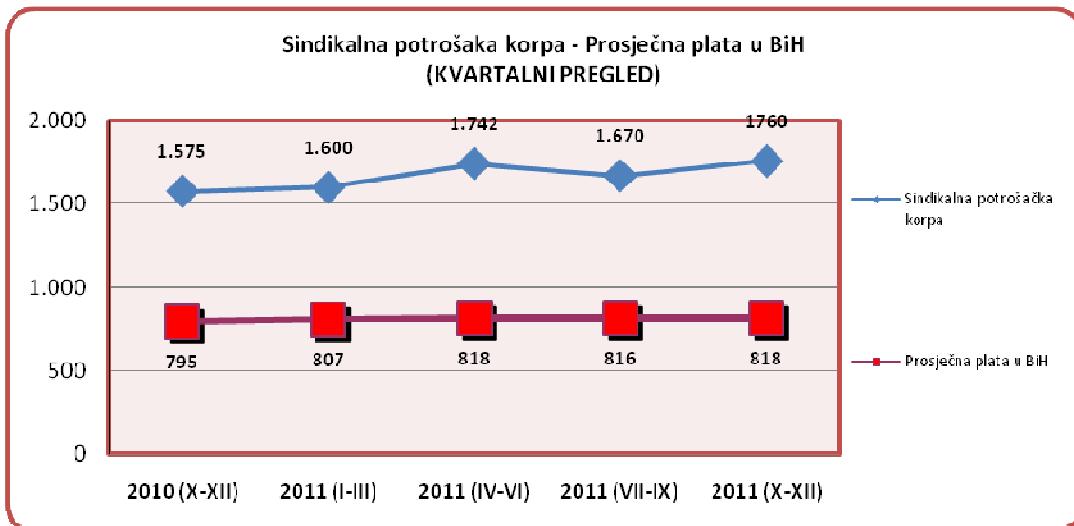
➤ Potrošačka korpa u BiH

U isto vrijeme, oni koji su u daleko boljem položaju od nezaposlenih, dakle oni koji rade i kojima je neto plata u visini prosječne plate¹⁰ u BiH, imaju problem da prežive mjesec dana sa platom koju imaju.

Četvoročlana porodica koja ima sreće da su joj dva člana zaposlena i imaju primanja u okviru prosječnih plata ne mogu napuniti potrebnu sindikalnu potrošačku korpu jednog mjeseca. Napomenimo, sindikalna potrošačka korpa ne dopušta bilo kakvu vrstu putovanja u smislu ljetovanja na moru, zimovanja itsl. ili si priuštiti kupovinu automobila, stana,... U sindikalnu potrošačku korpu spadaju troškovi ishrane, stanovanja i komunalne usluge, prevoza, tekuće održavanje domaćinstva, odjeća i obuća, osnovna higijena i njega zdravlja, prevoz, te troškovi na osnove obrazovanja i kulture tokom jednog mjeseca. U Republici Srpskoj, preračunata sindikalna potrošačka korpa od strane Saveza sindikata ovog entiteta, za mjesec decembar 2011. godine, iznosila je 1814 KM.

⁹ Posljednji dostupni podaci po ovim parametrima na sajtu Agencije za statistiku BiH

¹⁰ U novembru mjesecu 2011. godine prosječna plata u BiH iznosila je 824 KM.

Gledano po kvartalima u 2011. godini cijena sindikalne potrošačke korpe je prilično varirala, ali generalno je povećana za oko 160 KM danas, u odnosu na početak godine. Za isti period prosječna plata u BiH je povećana za 11 KM, što je skoro 15 puta manje povećanje u odnosu na ono sindikalne potrošačke korpe.

U decembru mjesecu Agencija za statistiku BiH predstavila je i prosječne potrošačke cijene u Bosni i Hercegovini. Cijene su se odnosile na 77 stavki, od cijena osnovnih prehrambenih proizvoda, do cijena obdaništa, motornog benzina, odvoza smeća itd.

Pregledom svih 77 stavki i poređenjem sa istim spiskom i cijenama koje su zabilježene od strane ove Agencije u decembru 2010. godine, dolazimo do podatka kako kod 51 stavke cijena povećana u 2011. godini u odnosu na prethodnu. Generalno, hrana¹¹ je skuplja, RTV i telefonske takse su povećane, druge komunalije su veće, cijena benzina, prirodnog gasa i mrkog uglja su veće itd. Kada je prehrana u pitanju, nalazimo da nam treba manje novaca tek ako želimo kupiti banana, crnog luka i graha, dok su meso, sir, riža, hljeb, ulje, mlječni proizvodi, itd. – skuplji u 2011. godini.

Sa druge strane, dodajmo da je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježena jeftinija kupovina novog frižidera, mašine za veš i nekih sličnih kućanskih aparata, s tim da je radi o pojefitinjenima u visini 1 - 2 procenata.

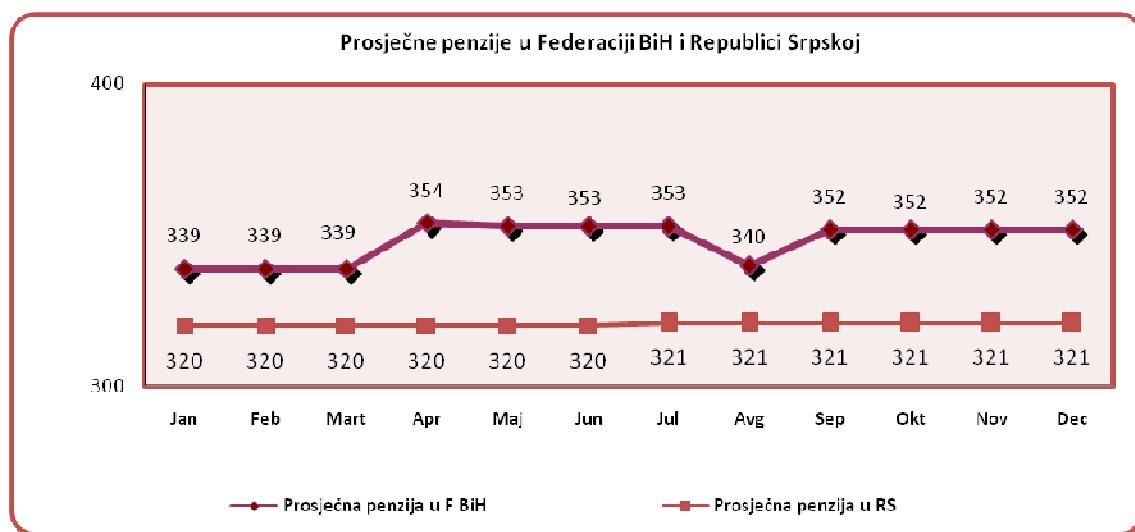
➤ Penzije u BiH

Na samom dnu ljestvice socijalno najugroženijih kategorija, tek u nešto boljem položaju od onih koji nemaju nikakva primanja, su penzioneri, a pogotovo oni sa minimalnim penzijama. U Bosni i

¹¹ Primjera radi, hljeb od pšeničnog brašna u decembru 2010. godine je koštao 1.95 KM po kilogramu, dok je u 2011. godini 2,25 KM. Junetina bez kosti u 2010. godini je koštala 12,42 KM, a u 2011. godini 13,8 KM. Kilogram meda u 2010. godini je iznosio 13,38 KM, a godinu dana kasnije 14,99 KM. ITD.

Hercegovini, njenim entitetima, jedna od glavnih vijesti je i ta da će se moći namiriti novca za isplatu penzija za određeni mjesec.

Visina minimalnih penzija u BiH se ne mjenaju već duži niz mjeseci. Sramno mala, minimalna penzija za decembar mjesec 2011. godine u Republici Srpskoj iznosila je 160 KM, dok je u Federaciji skoro dvostruko veća i iznosi 310 KM. Iako žive u istoj državi, nereformisani, podjeljeni penzoni sistem u BiH dopušta situaciju da penzioner sa minimalnom penzijom u RS primi čak 1.800 KM manje u odnosu na kolege iz Federacije BiH. A mnogi od njih su penzije zaradili radeći, veći dio svog životnog vijeka, u istim firmama.

Trenutno u Federaciji ima 374.788 penzionera, dok je u Republici Srpskoj 233.143. Dakle, u Bosni i Hercegovini imamo, ukupno, 607.931 penzionera i to je brojka koja se povećava iz kvartala u kvartal.

Dakle, u Bosni i Hercegovini imamo, ukupno, 607.931 penzionera i 532.476 nezaposlenih, što je, ukupno, 1.140.407 osobe. A sa druge strane je 689.671 zaposlenih, iz čijih prihoda treba izdvojiti kako bi se obezbjedila adekvatna socijalna i zdravstvena sigurnost nezaposlenih, te zarađene penzije penzionerima. Naime, po podacima agencija i zavoda za statistiku, od polovine 2011. godine imamo imamo situaciju da se broj penzionera i nezaposlenih konstatno povećava, a pri tome broj zaposlenih smanjuje, što samo dodatno pokazuje u kakvu „dubiozu“ Bosna i Hercegovina tone iz dana u dan.

Ako uporedimo prosječnu penziju i visinu sindikalne potrošačke korpe, situacija je tragična, jer je prosječna penzija dovoljna za tek petinu potrošačke korpe.

➤ Vanjskotrgovinska razmjena BiH

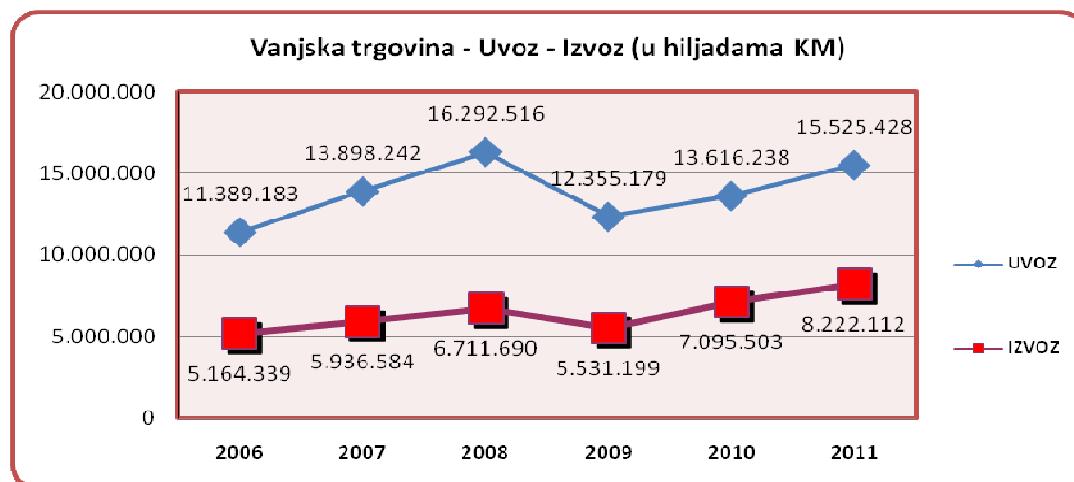
Vijeće ministara BiH je 12.01.2011. godine usvojilo tzv. Ekonomsko-fiskalni program BiH (EFP) za period 2011-2013.g. i isti je dostavljen Evropskoj komisiji. Ekonomsko-fiskalni program za 2011. godinu predstavlja pripremu za Prepristupni ekonomski program i obavezan je dokument za zemlje kandidatkinje za članstvo u EU. U programu se, između ostalog, navodilo da bi 2011. godina trebala biti godina početka bh. ekonomskog oporavka uz očekivani ekonomski rast od 3,2 posto. Pisalo je i da će realni rast izvoza i uvoza trebao biti oko 10 posto. U 2011 godini, prema ovom Programu, očekivao se i početak oporavka priliva stranih investicija, nakon dvogodišnjeg pada. U konačnici, svi ovi pokazatelji trebali su dovesti do porasta zaposlenosti i rasta privatne potrošnje.

Ali, kao što smo prethodno prikazali, u 2011. godini nije došlo do porasta zaposlenosti, nego je baš suprotno bilo, tj. povećana je stopa nezaposlenosti.

Iako je prvo tromjeseče 2011. godine donijelo prve naznake mogućeg ekonomskog oporavka u BiH, nada o oporavku je brzo osujećena. Mnogi ekonomski indikatori koji su zabilježili značajan napredak u prvom tromjesečju 2011. su počeli slabiti već u nastavku prvog polugodišta. Ovo je nastavljeno pa čak i intenzivirano u trećem kvartalu kada su se mnogi od indikatora približili, a neki se čak i vratili na nivo prosjeka iz 2010. u kojoj je zabilježen skroman ekonomski rast od svega 0,7%. Usporavanje se manifestovalo prije svega kroz vanjsku trgovinu roba i investicije.

Istina, kada u pitanju uvoz i izvoz, i kada uporedimo 2010. i 2011. godine, mogli bi reći kako je privreda malo živnula, te da se u 2011. godini znatno više izvozilo, ali i uvozilo. Apsurdno, u situaciji kada je država djelovala sa Vijećem ministara u tehničkom mandatu i kada smo 365 dana funkcionisali na bazi odluka o privremenom finansiranju, bez usvojenog Budžeta za 2011. godinu, desilo se da smo zabilježili najveći obim izvoza u posljednjih 5 godina. Čak je i uvoz znatno povećan u odnosu na 2009. i 2010. godinu.

Ipak i dalje stoji činjenica da je u prosjeku BiH uveze oko 2 puta više roba i usluga nego što izveze tokom jedne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom je u porastu od 2008. godine, pa je tako u 2008. godini iznosila 41 posto, u 2009. iznosila 45%, u 2010. godini 52 posto, dok je u 2011. iznosila 53%.

Po podacima Agencija za statistiku, Bosna i Hercegovina je u 2011. godini izvezla prehrambenih industrijskih proizvoda, pića i duhana u vrijednosti 628,9 miliona KM, a uvezla za 2,15 milijardi KM uz postotak pokrivenosti uvoza izvozom od 29,1 posto. Zbog poznatih teškoća sa kojima se suočavaju domaća poljoprivreda i prehrambena industrija, BiH vrlo sporo poboljšava svoj bilans u trgovinskoj razmjeni sa inostranstvom u oblasti hrane o čemu svjedoče i podaci da je u posljednje tri godine procenat pokrivenosti narastao za skromnih oko 6,5%, sa 22,5% na 29,1%, te tako BiH još uvijek domaćim proizvodima ne zadovoljava ni trećinu svojih potreba.

Kada je riječ o direktnim stranim investicijama, istraživanja pokazuju da od 2007. godine imamo trend konstantnog opadanja stranih ulaganja u Bosnu i Hercegovinu. Naime, bilans 2007. u odnosu na 2008. je pokazao da se priliv stranih investicija u BiH prepolovio s 1,62 milijarde na 701 milijun eura. U 2009. godini je i dalje bilježen snažan pad stranog investiranja, jer su na kraju te godine ukupne investicije iznosile 452 milijuna eura, da bi suma stranih ulaganja na kraju 2010. godine iznosila 359 milijuna eura. Još uvijek javnosti nisu predviđeni zvanični podaci za 2011. godinu, ali se po procjeni u Agenciji za unaprijeđenje stranih investicija u BiH (FIPA) konstatiše kako će se u 2011. godini priliv stranih investicija u BiH zadržati na nivou iz 2010. godine. Optimističnije malo, smatraju da bi njihov iznos trebao biti jedan do dva posto viši u odnosu na 2010. Uzroka za ovakvu situaciju je mnogo, a mogli bi zasigurno krenuti od onog koji se naziva „politička nestabilnost i neodgovornost u radu izabranih predstavnika“. Znamo da u BiH postoje tri pravna i ekonomski sistema, FBiH, RS i Brčko distrikt, i u zavisnosti od teritorije na kojoj posluju strani investitori, kao uostalom i svi drugi poslodavci, različito su opterećeni raznim fiskalnim i parafiskalnim opterećenjima. Po informacijama iz FIPA –e, ova opterećenja su veća nego u zemljama EU. Ova opterećenja, u usporedbi sa zemljama iz neposrednog okruženja, 'ubijaju' konkurentnost bh. poslodavaca i privrede u cjelini.

Ključni impuls za bh. privredu i rješavanje mnogobrojnih problema mogao bi se ogledati u kvalitetnoj implementaciji nacionalnog programa IPA podrške. Međutim, u Bosni i Hercegovini se uslijed manjka kvalitetnih kadrova, ali i političkih prepucavanja, IPA sredstva iskorištavaju sa znatnim kašnjenjem ili se uopšte ne iskorištavaju. Trenutno je u toku korištenje podrške za period 2007-2009 godina.

Kako je navedeno u Izvještaju o napretku BiH za 2011. godinu, nepostojanje dogovora između zainteresovanih strana u zemlji u vezi sa projektima koji će se finansirati u okviru IPA 2011. godine odložilo je završetak programiranja za 2011. Poteškoće na koje se naišlo tokom programiranja ukazuju na potrebu da se hitno riješi pitanje koordinacije u vezi sa EU pitanjima unutar institucija na svim nivoima. Jačanje mehanizama koordinacije za programiranje buduće finansijske pomoći Evropske unije i po ostalim EU pitanjima je problem koji treba hitno rješavati.

Tokom 2011. godine bilježili smo brojne analize i istraživanja stranih agencija koje govore kako Bosna i Hercegovina nije najbolja zemlja za ulaganja, bar tokom 2011. godine, a nemamo niti jednu analizu koja upućuje na suprotne zaključke. Pomenućemo nalaze nekih od poražavajućih istraživanja u vezi sa BiH, i to:

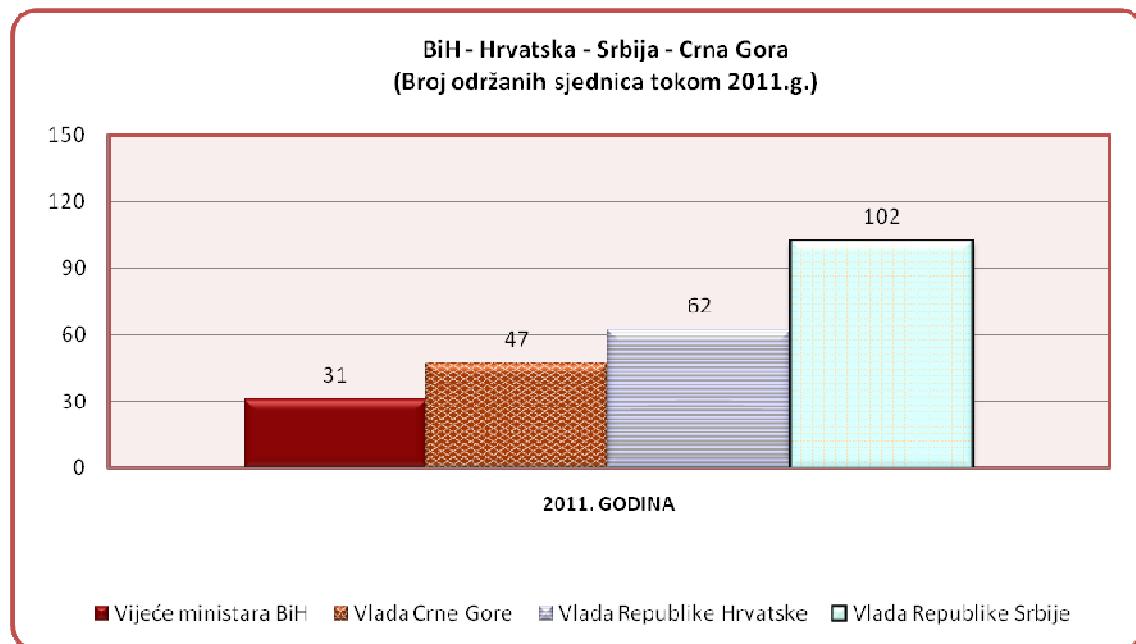
- U avgustu mjesecu 2011. godine međunarodna agencija za mjerjenje kreditnog rejtinga Standard & Poors izmijenila je ocjenu kreditnog rejtinga BiH sa stabilnog na negativni. Ranije je to učinila i agencija Moody's, tako da više nije bilo dileme da je BiH zbog svoje političke nestabilnosti i neformiranja vlasti na državnom nivou nepoželjna za strane investitore.

- Početkom oktobra mjeseca 2011. godine objelodanjeni su i rezultati poslovnog magazina Forbes, gdje je Bosna i Hercegovina na ovogodišnjoj Forbesovoj listi najboljih zemalja za biznis na svijetu, zauzela 84. mjesto u konkurenciji 134 zemlje, a od nje je u regionu lošije rangirana samo Srbija, koja je na 93. mjestu. U poređenju sa državama regiona od BiH su bolje rangirani Slovenija (25. mjesto), Makedonija (35), Hrvatska (41), Crna Gora (53) i Albanija (64). Zanimljivo je da je i Ruanda, na 65. mjestu, označena kao perspektivnija za bisnis od BiH.
- Prema Indeksu ekonomskih sloboda (koji zajednički izdaju Heritedž fondacija i Vol strit žurnal) za 2012. godinu BiH se nalazi na 104. mjestu na svijetu sa 57,3 poena. Ukupan rezultat BiH lošiji je za 0,2 odsto u odnosu na prošlu godinu, sa značajnim padom u slobodi poslovanja. Što se tiče Evrope, BiH je na 38. mjestu od 43 zemlje i ukupan rezultat je daleko ispod regionalnog prosjeka. "Loša zaštita imovinskih prava i raširena korupcija obeshrabruju preduzimače. Vladavina zakona je slaba, a lokalni sudovi su podložni stalnom političkom miješanju i nemaju resursa da efikasno procesuiraju složena krivična djela", navodi se u obrazloženju i dodaje da su osnove ekonomskih sloboda slabe i nejednake u zemlji.

Prema ovom istraživanju, Srbija je na 98. mjestu, Hrvatska na 83, a Crna Gora na 72, a Slovenija na 69. mjestu.

8. POREĐENJE SA ZEMLJAMA SUSJEDSTVA

Dok je Vijeća ministara BiH u tehničkom mandatu, za godinu dana, održalo 31 sjednicu (zbrajajući redovne i vanredne), za isti period 2011. godine Vlada Crne Gore je održala 16 sjednica više, Vlada Republike Hrvatske duplo više sjednica, a Srbije čak preko 3 puta više od kolega u BiH.

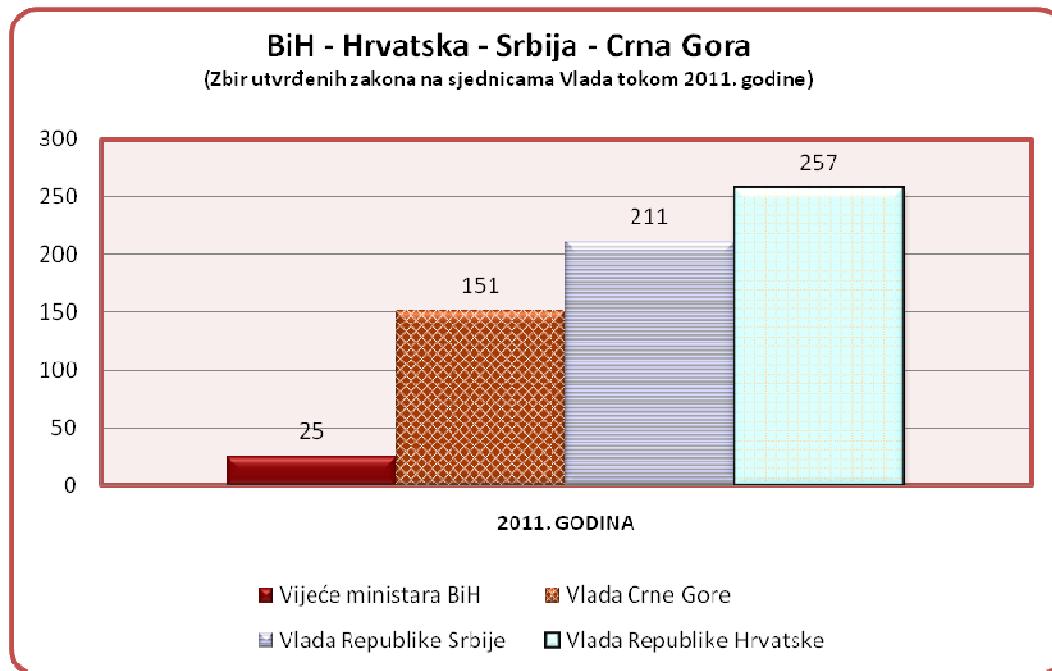

Slovenija, jedina zemlja iz bivše države Jugoslavije koja je trenutno punopravna članica EU, tokom 2011. godine održala je 51 redovnu sjednicu, a pored toga i 59 vanredna zasjedanja – što je više od tri puta nego što se sastajalo Vijeće ministara BiH.

Broj zasjedanja je direkno uticao i na broj realizovanih mjera, a to znači da se u BiH usvaja najmanje sporazuma, strategija, akcionih planova i drugih akata u odnosu na susjedne zemlje. Poseban problem je što se u BiH usvaja i daleko najmanje zakona, a sve to ima za posljedicu i moćigledu stagnaciju naše države na putu evroatlanskih integracija, dok naši susjedi iz kvartala u kvartal grabe krupnim korakom ka EU.

Za 12 mjeseci 2011. godine, Vijeće ministara BiH je utvrdilo samo dvadeset pet različitih zakona. Za isto utrošeno vrijeme Vlada susjedne Crne Gore utvrdila je 6 puta više zakona od Vijeća ministara BiH, susjedne Srbije 8,5 puta, a Hrvatske preko 10 puta više¹².

¹² U ovom kontekstu potrebno je naglasiti da zakonodavna i poslovnička procedura u Republici Srbiji i Republici Hrvatskoj nalaže da se međunarodni sporazumi, memorandumi, konvencije i protokoli utvrđuju na vladu i usvajaju u parlamentima u formi zakona. Dakle, vlade ovih država, a naknadno i parlamenti usvajaju zakone kojima prihvataju određen sporazum, memorandum, konvenciju i protokol, što nije slučaj sa procedurom usvajanja međunarodnih dokumenata u Bosni i Hercegovini.

Kao što smo i prethodno istakli, ovakav nerad i neozbiljnost državne vlasti najbolje su prepoznali predstavnici EU, i krajnje negativno ocjenili BiH u posljednjem Izvještaju o napretku naše države.

Definitivno, daleko najdalje na putu EU integracija otišla je Hrvatska. Naši susjadi sredinom 2013. godine postaju 28. članica Evropske unije. Dok je BiH negativno ocjenjena u Izvještaju o napretku za 2011. godinu, trud i povećanje odgovornosti prema EU standardima od strane Republike Srbije¹³ prepozнат je u Briselu, tako da je ova država mnogo pozitivnije ocjenjena u svom Izvještaju o napretku. A, na kraju, Crna Gora, zemlja koja je samostalnost stekla 14 godina nakon Bosne i Hercegovine, danas ima Vladu koja više zasjeda, utvrđuje daleko više zakona i omogućava svojim građanima da jasno vide napredak na putu ka evroatlanskim integracijama. U posljednjem izvještaju o napretku, za 2011. godinu, Crna Gora je odlično ocijenjena od strane Brisele, pa će Evropska komisija pozvati Vijeće EU-a da odredi datum za početak pregovora s Crnom Gorom. Crna Gora je kandidatski status dobila još prošle godine.

Ako Srbija riješi političke probleme u vezi odnosa sa Prištinom, ista će vrlo brzo dobiti kandidatski status, Makedonija¹⁴ ga ima još od decembra 2005. godine, a tako da će Bosna i Hercegovina, u 2012. godini biti u ravni jedino sa Kosovom¹⁵. Ne tako davno, 1999. godine, Bosna i Hercegovina je

¹³ Beograd treba da pokaže dalji napredak u sproveđenju postignutih sporazuma u dijalogu sa Prištinom, uključujući i Sporazum o integriranom upravljanju prelazima/granicama, kao i sporazuma o učeštu svih strana u regionalnoj saradnji, te aktivnoj saradnji koja treba osigurati da EULEX i KFOR izvršavaju svoje mandate.

¹⁴ Komisija i ove godine namjerava preporučiti početak pregovora s Makedonijom, koja kandidatski status ima od decembra 2005., ali zbog spora oko imena koji ima s Grčkom pregovori još nisu otvoreni i vjerojatno neće ni biti dok se ne pronađe uzajamno prihvatljivo rješenje o imenu zemlje.

¹⁵ Prioritetni zadaci Kosova su priprema za početak dijaloga o viznoj liberalizaciji, kao i jačanju trgovinskih relacija sa EU.

bila u istom rangu po pitaju evroatlanskih integracija sa državom Hrvatskom, ispred i Makedonije i Srbije, dok Crna Gora i Kosovo nisu ni postojale kao samostalne države.

Na osnovu praćenja obaveza, preporuka i otvorenih pitanja preuzetih na sastancima odbora i pododbora za usklađivanje bh. legislative sa EU standardima, možemo doći najmanje do sljedeće liste mjera koje je BiH trebala realizovati u 2010. godini, odnosno do kraja 2011. godine – a da to nije učinjeno.

Lista nerealizovanih mjer iz prioriteta za Bosnu i Hercegovinu u periodu 2010 – 2011. godina:

- **Zakon o državnoj imovini u BiH;**
- **Implementacija presude Suda u Strazburu, Sejdic - Finci;**
- Uspostaviti Vijeće za intermodalni transport BiH;
- Okvirni zakon o besplatnoj pravnoj pomoći;
- **Strategija, Politika i Akcioni plan na državnom nivou za oblast prometa;**
- **Zakon o gasu na državnom nivou;**
- **Energetsku strategiju (sveobuhvatna) za cijelu zemlju;**
- Zakon za sigurnost snabdjevanja energijom;
- Zakona o zaštiti okoline u BiH;
- Uspostava agencije za zaštitu životne sredine na državnom nivou;
- Strategija usvajanja *acquis-a* u oblasti zaštite okoliša za cijelu zemlju;
- **Strategija regionalnog razvoja za cijelu zemlju za IPA komponente III i IV;**
- **Strategija za transponiranje zakonodavstva EU u oblasti poljoprivrede;**
- **Strategija ruralnog razvoja BiH;**
- Provesti Mapu puta sa ciljem stvaranja uslova za izvoz proizvoda životinjskog i biljnog porijekla;
- Ukloniti razlike koje postoje u pogledu sanitарne kontrole mljeka između dva entiteta;
- Provesti registraciju i drugih životinjskih vrsta, ne samo goveda;
- Izmjeniti Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i slobodu kretanja roba i ocijenjivanje usklađenosti u smislu njegove usklađenosti sa horizontalnim *acquis-em* iz 2008. godine;
- **Strategija u oblasti industrijske politike na nivou BiH;**
- **Strategija socijalne uključenosti za period od 2010-2014 i odgovarajući akcioni plan;**
- **Zakona o javnim nabavkama – novi tekst kojim će se preuzeti *acquis* iz 2004. godine;**
- Izmjene strategije Javnih nabavki - prema preporukama i komentarima SIGMA-e;
- **Uspostava Ekonomsko-socijalnog vijeća na državnom nivou;**
- Priznavanje sindikata na državnom nivou;
- **Strategij za borbu protiv nasilja nad djecom za period 2011-2014. godinu;**
- Strategija iz oblasti geodezije;
- **Strategija reforme zdravstvenog sistema u BiH;**
- Strateški plan za lijekove i medicinska sredstva;

Ovaj spisak je i veći, ako pogledamo posljednji izvještaj o napretku za Bosnu i Hercegovine, ali su se u posljednjem kvartalu 2011. godine desile pozitivne promjene u vidu konačnog usvajanja dva zakona

od strane Parlamentarne skupštine BiH - Zakon o državnoj pomoći na nivou BiH i Zakon o popisu stanovništva, domaćinstva i stanova u BiH.

Dodajmo i to, Evropska komisija od Bosne i Hercegovine očekuje i ispunjenje svih preduslova za zatvaranje OHR-a¹⁶! Sa druge strane Visoki predstavnik je više puta samo u 2011. godini gasio političku vatu u BiH upotrebom bomskih ovlaštenja, uključujući i odobrenje privremenog finansiranja budžeta za 2011. godinu u Federaciji Bosne i Hercegovine i suspenziju dvije odluke usvojene od strane Centralne izborne komisije vezane za zakonitost konstitutivne sjednice Doma naroda Federacije i izbora predsjednika i potpredsjednika.

Za utjehu, ako bi za kraj htjeli zahtjeli zvučati optimističnije, a s obzirom koliko su loši rezultati Vijeća ministara bili u 2011. godini, mogli bi konstatovati kako će 2012. godina sigurno biti bolja bar od prethodne. Na koncu dobili smo državnu vlast, entiteske vlade su se uhodale, na fonu dogovora šestorice lidera imaćemo popis stanovništva, regulisanu državnu pomoć, a najavljuje se i konačan dogovor u vezi sa implementacijom presude Suda iz Strazbura, Sejdić – Finci.

Priitetni zadaci za državnu vlast u 2012. godini su jasni, pobrojani u prethodnom spisku, a neophodno vidljivi kroz neka nova pozitivna kretanja, nove investicije, radove na infrastrukturni, predan rad na poboljšanju poslovnog ambijenta, ispunjavanju uslova iz evropskog partnerstva, privlačenju stranih investicija...

---

¹⁶ Oni obuhvataju pet ciljeva: 1) Prihvatljivo i održivo rješenje pitanja raspodjele imovine između države i drugih nivoa vlasti, 2) Prihvatljivo i održivo rješenje pitanja vojne imovine, 3) Konačno utvrđivanje statusa Brčko Distrikta, 4) Fiskalna održivost i 5) Uspostava vladavine prava (što se ogleda kroz usvajanje državne strategije za procesuiranje predmeta ratnih zločina, zakona o strancima i azilu i strategije za reformu sektora pravde), kao i dva posebna uslova: 1) potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2) stabilna politička situacija.

**DODATAK 1 – TABELARNI PREGLED SVIH ZAKONA KOJE JE AKTUELNO VIJEĆE MINISTARA BIH UPUTILO U PARLAMENT. PROCEDURU
TOKOM 2011. GODINE**

2011. GODINA										
	AKTIVNOSTI VIJEĆA MINISTARA BIH				AKTIVNOSTI PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH					
REALIZOVANI ZAKONI U PRVOM KVARTALU										
Tok Zakona koje je Vijeće ministara BiH utvrdilo u 2011.g.	Predlagač	DATUM UTVRĐIVANJA NA VM BiH	Programiran	GP	Dostavljeno Parlamentu BiH	Zakon usvojen na PD FS BiH (DATUM)	Zakon usvojen na DN PS BiH (DATUM)	Zakon odbačen / povučen	USVOJEN U OBA DOMA DO 31.12.11.	
1.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti državljanina Bosne i Hercegovine	Ministarstvo civilnih poslova	25.01.2011.	NE	NE	03-02-2011	25-08-2011 (I čitanje)	14-09-2011 (I čitanje)		U TOKU
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde	10.03.2011.	NE	NE	31-03-2011	22-06-2011 (vraćen) 14-07-2011 (ODBIJEN)		ODBIJEN	NE
3.	Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu	Ministarstvo finansija i trezora	31.03.2011.	NE (Planirano programom za 2010.g.)	NE	17-05-2011	30-12-2011	31-12-2011		DA
REALIZOVANI ZAKONI U DRUGOM KVARTALU										
4.	Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine	Uprava za indirektno oporezivanje	14.04.2011.	NE	DA	24-05-2011	22-06-2011 (I čitanje) 27-07-2011 (II čitanje)	15-07-2011 (I čitanje) 14-09-2011 (II čitanje)		DA

5.	Zakon o izmjeni Zakona o Državnoj agenciji za istraže i zaštitu	Ministarstvo sigurnosti	14.04.2011.	NE	DA					U TOKU
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka.	Ministarstvo sigurnosti	14.04.2011.	NE (Planirano programom za 2010.g.)	DA					U TOKU
7.	Zakon o izmjeni Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti	14.04.2011.	NE	DA		10-11-2011 (I čitanje) 28-12-2011 (II čitanje)	01-12-2011 (I čitanje) 28-12-2011 (II čitanje)		U TOKU (Usvojen u januaru 2012.)
8.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde	14.04.2011.	NE	NE	12-05-2011	22-06-2011 (I čitanje) 27-07-2011 (II čitanje)	15-07-2011 (I čitanje) 14-09-2011 (II čitanje)		DA
9.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH	Agencija za javne nabavke	14.04.2011.	NE	DA	30-05-2011	14-07-2011 (odbijen)		ODBIJEN	NE
10.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH	Ministarstvo finansija i trezora	14.04.2011.	NE	NE	18-05-2011	14-07-2011 (odbijen)		ODBIJEN	NE
11.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu (sistemu) BiH	Ministarstvo prometa i komunikacija	14.04.2011.	NE	NE	11-05-2011	22-06-2011 (ODBIJEN)		ODBIJEN	NE
12.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za unapređenje stranih investicija u BiH	Ministarstvo VT i EO	27-04-2011	NE	DA					U TOKU
REALIZOVANI ZAKONI U TREĆEM KVARTALU										
13.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja	Ministarstvo sigurnosti	13-07-2011	NE	DA	02-09-2011	27-10-2011 (ODBIJEN)		ODBIJEN	NE

	terorističkih aktivnosti								
14.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga	Ministarstvo sigurnosti	13-07-2011	NE	DA	02-09-2011			U TOKU
15.	Zakon o izmjeni Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje	Ministarstvo finansija i trezora	28-07-2011	NE	DA	18-08-2011 08-09-2011 (I čitanje) 22-09-2011 (II čitanje)	30-09-2011 (I čitanje) 01-12-2011 (II čitanje)		DA
16.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.	Ministarstvo pravde	28-07-2011	NE	DA	08-09-2011 10-11-2011 (I čitanje)	01-12-2011 (I čitanje)		U TOKU
17.	Zakon o sistemu državne pomoći u BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	24-08-2011	NE	DA				U TOKU
18.	Zakon o usvajanju zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštву Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde	07-09-2011	NE	DA	26-09-2011 27-10-2011 (ODBIJEN)		ODBIJEN	NE
19.	Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH	Ministarstvo pravde	07-09-2011	NE	DA	26-09-2011 27-10-2011 (ODBIJEN)		ODBIJEN	NE
20.	Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH	Ministarstvo pravde	07-09-2011	NE	NE	26-09-2011 27-10-2011 (ODBIJEN)		ODBIJEN	NE
21.	Okvirni zakon o uspostavljanju zbirnog Zajedničkog registra nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo pravde	07-09-2011	NE	NE	27-09-2011 24-11-2011 (ODBIJEN)		ODBIJEN	NE

REALIZOVANI ZAKONI U ČETVRTOM KVARTALU

22.	Zakon o izmjenama Zakona o internoj reviziji u institucijama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija i trezora	07-12-2011	NE	DA				U TOKU
23.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija i trezora	21-12-2011	NE	DA				U TOKU
24.	Zakon o dopuni Zakona o prekršajima	Ministarstvo pravde	07-12-2011	NE	DA				U TOKU
25	Zakon o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	21-12-2011	NE	DA				U TOKU

DODATAK II – ČLANOVI NOVOG SAZIVA VIJEĆA MINISTARA BIH

Naziv ministarstva	Novi ministar	Prethodni ministar
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Mirko Šarović (SDS)	Slobodan Zirojević (SNSD)
Ministarstvo vanjskih poslova	Zlatko Lagumdžija (SDP)	Sven Alkalaj (SZBiH)
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglica	Damir Ljubić (HDZ 1990)	Safet Halilović (SZBiH)
Ministarstvo civilnih poslova	Sredoja Nović (SNSD)	Sredoja Nović (SNSD)
Ministarstvo prometa i komunikacija	Hadžić Damir (DSP)	Rudo vidović (HDZ 1990)
Ministarstvo pravde	Bariša Čolak (HDZ BiH)	Bariša Čolak (HDZ BiH)
Ministarstvo finansija i trezora	Nikola Špirić (SNSD)	Dragan Vrankić (HDZ BiH)
Ministarstvo odbrane	Muhamed Ibrahimović (SDA)	Selmo Cikotić (SDA)
Ministarstvo sigurnosti	Sadik Ahmetović (SDA)	Sadik Ahmetović (SDA)

Na mjestu predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, umjesto dosadašnjeg Nikole Špirića, izabran je gospodin Vjekoslav Bevanda. Kao što možemo primjetiti, u novom sazivu Vijeća ministara, od 10 članova, čak su 4 iz prethodnog saziva, od kojih ministri Sadik Ahmetović, Bariša Čolak i Sredoja Nović na istim pozicijama koje su prethodno obnašali. Gospodin Nikola Špirić je sa pozicije predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH preuzeo vodstvo Ministarstva finansija i trezora BiH.